بسم الله الرحمن الرحيم

يازغوچيدين

مسلمان قرنداشلریم سزلرگه مه لوم کی 20 ئه سر نینگ بیریمدن باشلاپ 80- ژیللارغیچه بولغان 30 ژیل جریان کون چقش تورك یورتی (ئویغورلار یورتی) ئوستگه کلگه ن هادسه لر بوتون انسانیت دونیاسینی هه یران قالدوروده ن کمنه یازغوچمو یوقارقی چوك هادسه لرنینگ گوواچسی سوپده بوران چاپقونلوق ئغر کونلرنی خلقمز بله ن برگه اوتکوزگه نلکم اوچون موشو هه ققه بر ئازقه له م ته وریتیپ بیقش غه هه وه س قلدیم شوندا قلا خلقمز بیلن بوتون دنیا مسلمانلری ئورتاق ئسراب قلغان اولوغ شرف لیک اسلام دینغه وه اونینگ نزامنامه قانونی بولغان قرآن غه وه اونینگ ئالغا سورگوچسی بولغان ره همه ته ن للعالمین اونوانلق پیغمبریگه بولغان تونوشینینگ بردەك ئه مه سلکیگه ایچنپ یازغان ماقالالار قوشولوپ موشو توپلامغا کرگوزولدی .

شونیمو ئه یتیپ اوتوش کره ککی مینینگ یازغان ماقالیلریم یوز برگه ن ئه هواللارغا نسبه ته ن اولوغ ده ریادین بر تامچه دور شوندا قلا امسلیت دین چه تنگه ن یرلری موکوبدور ئه لوه تته،

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

شوندا اغدیموقا بیلیستم نینڭ تووه‌ن بولوشغا قاریمای بوتوپلام نی
توزوشکه کىرشتم یازغان ماقاله‌م بوتونله‌ی ئه‌رزیمه‌س شرلاردین
عبارت .

اوزەم ینك هازیرقی زامان اویغورتىلى گىرامماتكاسى وە
ئەدبىياتى دین خە وە ريسز بولغانلىغىم توپە يلدین یازغان
شىرلرىم داخاتالىق كە پجىلىك لىرسانسز بولوشى موقە ررە ر
شوىندا قالائە ميلى تېجرىيبگە ېخىل بولغانلىغم خلق ترموشى نك
ھە رقايىسى ساھە لىرىگە سىكىپ كىرشكە ىمكانيەت تافالمغا
نلىغم اوچون رىيال تورموش دین چە تنەش دەلك چولك خاتاليق
دین ساقليسنال ماسلىغم تورغان گە ب.
مەيلى قايسى تەرە بدین بولسون يوزبەرگەن خاقالىق لار
منيك ئاجزلغىم دورئەگە ربىرقە دە رموو افق بولغان يرلرى
بولسا بوغە ليبە ماگاجان ئاتاقلب ىقل فاراسەت بىرىب
ئوزى رازى بولغان اسلام دينىغە موشەررەپ قلغان اولوغ تە
گرىگە منسوب.
دسنداشلرىم دین اومىديم شولكى يازغان ما قالەم نيك
ئىقىل گە اويغون ئەملىيە تكە موو افق بولغان يەرلرىنى كورگەندە
بويوك ئاللاھ تائالاغە شوكرى قيلغاى. خاتالىق لارنى كورگە ندە
توزوتوب اوقوغاى ھەمدە ماگاتە نقيدى ياردەم قلغاى.
ئالدى بلەن اوستازىم نىك شىرلرىنى كتاپخانلارگە
تونوشتوريمەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

موناجاتلار

منگدەك بىربەندە سربەندەلك دىلىغا بەرسا يارەب
نسىب ئەت روزى مساق ئەھدىگە قىلماق ۋاپا يارەب

بومھنت ئالمىدە مۆمىن ئەيلەب ئىلتپات قىلدىڭ
آخر اومرومدە ھوسنى خاتمە ھەم بەرىزا يارەب

ھاياتىمنىڭ تولاسى جورمى اسيان ئەيىب بىلەن اوتتى
بونگدىن كىنكى اولوغ ئەمرىڭنى قىلسام خوب ئادا يارەب

تىلىمنى ھەم دىلىمنى پۈت قولومنى بارھاياتىمنى
رىزايىڭغا چقىم قىلسام قوبول قىلساڭ راسا يارەب

زەزەرلىك ئىش زەھەرلىك سوز قىلىشدىن قورىنداشقا
منى سەن سا قىلساڭ تەگرىم قولوڭ مەخسەت تاپا يارەب

ھاياتىم بارلىغىم دوستوڭ موھەممەت يولىدا قوربان
قىلىشقا ھەم برىپ تەۋفىق نسىب قىلساڭ رىزا يارەب

بيربب ئىكى جاھاندا ئاپپيەت دينىم ھايا تىمدا
تومۇغ قە برى ئازابيدىن ماڭابەرسەڭ پاناھ ياڕەب

١٩٨١

بوئىڭدىن كېيىن كى ئومرۇمنى ساڭا قىلسام پىدا ياڕەم
ھەمە ئەمرىڭنى قىزغىن مەن تامام قىلسام ئادا ياڕەب

تەسەررۇف ئەيلەسەڭ ئومرۇم ريزاينىڭ يولىغا خالىس
ئامان قىلساڭ خاتالىقدىن خالاس تاپساگادا ياڕەب

ئوتوب كەتتى عزيز ئومرۇم ئولوغ دريا ديكى سەلدەك
گناھ ئاستدا غەرلىق بولغان كىشلەر بارمىدۇ مەندەك
ئىلاھا ئىككى ئالەمدە رەحىملىك بارمىدۇ سەندەك
ئومىد قىلدىم گناھدىن مىنى قىلساڭ جودا ياڕەب

نسىب ئەيلەب ماڭا توبە نەسوھ ئاندين جنم الساڭ
تلمقە بسم ورجودمنى سنى ئەسلە شكە خاس قىلساڭ
گناھدىن ئەيسە لىڭ خالە ئىتائە تكە ھەۋەس سالساڭ
قيامەتتە مىنى بندەم دىبان قىلساڭ نىدا ياڕەب

ھەببىڭ موستاپا يولىدىن غەريپ تايدۇرمساڭ الله
خيانت ھەم جنايتكە دىلىم قايدۇرمساڭ الله

حه هه ننه م گورئازابغا گرپتار قلمساڭ ئاللاھ
ئامان وه ئاپيه تلك ده جنتم قلساڭ جودا ياره ب

1981

اولوغ تڭريم پيچه لدورساڭ ديلم باغيده گول ئه تره
تمتسالڭ ره هميتڭ درياسدين قلبمگه بر قه تره
كه چورسه لڭ چولڭ كچك قلمشلريم قلماي مني ره سوا
قيامت ده شسته ده يا فساڭ گناهم ئه يلسه ل سه تره
هاياتم دونيادا قربانڭ بولسامه خسديم ريزوان.
موهه مه ت يولچون اومروم بارينى ئه يلسه لڭ نه زره

1981

اولوغ ئاللاھ ئيچه لدورساڭ بويورتوم باغدا گولله ر
ئىلمنڭ قلبنى روستلاب يوروتساڭ بولسا يولتوزله ر
توزه تسه ڭ قلبمزهم هركتمزنى بريب جورئه ت
يوقالسا باغيمزدين ايكى يوزلوك قاغا قوزغونله ر

باهار بولدى بوتون دنيا يوزيده علم ليك ئه لگه
ئه تشه نگه ن هم چوشه نگه ن هه م ئه مه لده ايشلگه ن جانگه

قولاق سالماي اولوغ تكرىم سوزىگە ھەمئەمەل قىلماي
قوروغ دەۋا دا بولغان لار تونيونماس بر قوبناق نانگە
بويولك ئىسلام ئۆگەتكەن بىزگە بىلمەك ھەم ترشمەكنى
چاقرغان اوستون بولماقتا ايگمەي ئەجنەبى خانگە

١٩٨١

كەلگە نمو؟

(موره ببه)

بودنيا غايمەك بىچمەك قوساق باقماقتا كەلگە نمو؟
كيىم كەيمەك خوتون ئالماق بالا باقماقتا كەلگە نمو؟
ئاداش ئايماق بىلەن اويناب قولوبدارە ستدە لەيلەب
اويون كەيپى ساپانەغمە ناۋا قلماقتا كەلگە نمو؟

وە ياكە تمەن چېپىپ ھەركون تيرىلغوبرلە جان باقماق
وە يا جاڭگال وە تاغلاردە بوتون اومرىدە مال باقماق
وە ياكە سپى ھونربرلە تجارت برلە پول تاپماق
كيچە كوندوز ئارام الماي قوساق باقماقتا كەلگە نمو؟

وە يا ئۆزنەپسى چون ئەلنى بالاگردا پقاتقماقا
وە تەنداش دين قيرنداشينك جنيغا اوتنى ياقماقتا

اوزەگئنیڭنە پسی چون وئردان گوھەرا یمانئی ساتماقتا
بىراونى ئىستریب اوتقاھایات کورمەککەکەلگە نمو؟

وەیائەل ئاغزیدا موللابولوب چاپلارگە بارماقتا
قوساق دین اوزگە برغم یوق چلاب شرمەتنی قایماقتا
قلمای کسپ تەگزیم سوال سورغاندا مایماقتا
کویوب دوزەختە وای ھەسرت کاواب بولماقتاکە لکە نمو؟

اولوغ دینك اوچون خزمت قلش بوزچوگنی تاشلاشقا
الگگەبولماین رھبر یامان ئادە تکە باشلاشقا
ئلمنی سە للنی قسماق قلیپ یا بخوقنی توملاشقا
اوگە تمەی ھەق شەرئە تنی بوزوب تاشلاشقاکەلگە نمو؟

وەیا قارلخونوم بولماق قرائەتتە راسا یاخشی
دیلگدا یوق آگاھورمت قرائەتمو وەیاناخشی
اوقوب پول ئاش اوچون پاسق نوموسسزلرگەبرتەکشی
قیامت کون بولوب رەسوا ئازاپلانماقتاکە لگە نمو؟

یتشکەن یسگی ئەولادغە اوگە تمەی ھەق کالا مینی
ساواتسزئەلگە بلدورمەی کالاموللاموادینی
بوتون ناتوغرا قلمشقا قلب سەرمایە بارىنی
بستپ جەننەتنی دەۋزەخكەشەقى بولماقتاكەلگە نمو؟

ۋە يا ئىشان بولۇپ ھوم. ھوم خالايىقنى ئالدىدا مۇرشىت
شەرىئەت يولىدا ماڭماي ھەقىقى زىكرى يوق جەمئىيەت
ئەقىدە ئەمەلى بىدئەت شەرىئەتكە تامامەن زىت
ئوزۇقنى ھەم خالايىقنى ئەزمەكتۇر ماقتاكەلگەنمۇ؟

بولاي مۇرشىد دىسەڭ راسىدىن تىلەك سەدىقنى ئاللادىن
پەقەت قىلما ساقابەت ئەنتىنى قەسەم قىل بىلكى بالادىن
چوقۇنما پىر غائىب روھ ھەقامەدە ت سۇر ئولوغ شاھدىن
قولاق سالماي بۇتنى ئۈھدىرگە ئىزىپ كەتمەككە كەلگەنمۇ؟

ئەبادە تكە ياراتتىم دەپ خودا ئوختۇردى ئاشكارا
سورايمەن ئومتىم دىن دەپ تەكاسود سورسىدە بارا
بىلىش ئەستە تۇتۇش چولت ئىش ئەگەرچە بولسا بىر پارا
ئەستەپ ئىلمىكنى دونيا غە قورۇق كەتمەككە كەلگەنمۇ؟

خۇدايا مەن گۇناھكار قول دىلىمنى باشلىغىل يولغا
ئولۇغ يولدا ئودول ماڭدۇر مىنى كەتكۈزمە ئوڭ سولغا
قىيامەت دە ئەمەل دەپتەرلىرىمىنى بەرگىن ئوڭ قولغا
غەزەپ قىلما سوراپ مەندىن گۇناھ قىلماقتا كەلگەنمۇ؟

١٩٨١

ئۇيغۇر كىتاب تورى بېكىتى
www.uyghurkitap.com

مسئوللوق بار

رەسولوللاھ بىزگە ايتتى ھە دىيسدا
ئەھلى ئەۋلاتە رسيلە شدە مسئوللوق بار
چار واچيلار ماللىرىغا ديقت قلماى
چگرا ئچرە كىزيب قالسا مسئوللوق بار

شوڭا اوخشاش مسلمانلار ئەولادىنى
توغرا يولغا يتە كلەشتە مسئوللوق بار

ھر بر انسان تونوب سلام ينڭ ھولىنى
چين قلبگە اورناش توروب دين يولىنى
وزيگە ئاتلاندوروب پوت قولىنى
ايشلىمسە ھەق ئالديدا مسئوللوق بار

من مسلمان دەب ئاغزيدا لاپىنى اوروب
كورونوشتە مسلمان چە اوزجاپدونوب
دىنى اوچون قايغوروشنى تاشلاب قويوب
بىخودلارچە كون كوروشتە مسئوللوق بار

په يغه ميرىم بودنيادين اوتوپ كه تكه ن
دين يولينى بىزاو ممتكه قويوب كه تكه ن
دينمزغه بىرتوزومنى توزوب كه تكه ن
ايشلمسه ك شويول بله ن مسئوللوق بار

شونك اوچون همه برده ك ئلسم او قوب
هم اوگوتوب په رزه نتله رقولدين توتوب
بالا چاقاتوقنانلارنى هم اويغوتوب
يولغا سالماى يوريوه رسه ك مسئوللوق بار

قورئاله ده ديس مه نسنى اويغورتيلدا
ده رسائه تته ده رمنوتتا هه م ئاى يىلدا
ترجمه لاب سوزله ب بىريب كوتوب ديلدا
خلقمزگه اوختورمساق مسئوللوق بار

اولادلرنى تربيلمه ى هه م اوقوتماى
دينى اسلام يوللرينى هيچ تونوتماى
علم بىله ن دىللرينى خوب يوروتماى
بولوشغا قويووه تسه ك مسئوللوق بار

ئولماله رهه م ئه جدادلار بوگونگچه
دىننى بىزگه يتكوزديلر تا اولگچه

خيانه تچى بىزته ولاد لارقلدوق كچه
بوكيچه نى يوروتمساق مسئوللوق بار

كوب لربيمز اشان خلقه قولين توتتوق
ئازغون جاهل آدم لردين بخت كوتتوق
قودئان هه دس كورسه تكه ننى بىزاونوتتوق
بىدئه ت يولدين ياىماى اولسه ك مسئوللوق بار

دونيا اوچون هايا تمىز قربان قلدوق
كه تمه ن چيپ كوب چوللرنى بستان قلدوق
دين اسلام فايدسينى وه يران قلدوق
قه لبمىزنى توزه تمسه ك مسئوللوق بار

قرآن اوقوب جوزئياتدين ساواديم بار
ئه رته ئاخشام ذيكرى ايستم ساوابم بار
قولدا غيلي ايشانم بار سولتانم بار
ده ب تونوماق مه غرورلوقدور مسئوللوق بار

قورئان هه دس مه نىسنى اوبدان سىلمه ك
هه م ئشلمه ك هم قوغدىماق جاننى تىكمك
په رزى ئه ين دورهه مسزگه دين اوگه نمه لك
خاتون پرزه ن بىلمه ى قالسا مسئوللوق بار

ئەی بورادەر بنخوت بولماڭ مەغرور بولماڭ
ئلىم بلمەك ايشلمەكدين مەھروم قالماڭ
ئىنز باسارلار ريتشتو روشتى قالماڭ
كوچ چىقارماى اولوب كەتسەك مسئولوق بار

ايمانىمز نە تبصمىز ئە سقاتىدو
غافل كىشى ھەق ئستمەى جم ياتىدو
وثردان سزلار ئالتە پولغادين ساتىدو
وثردانسزلىق قىلماك ئەسلا مسئوللوق

ئىتقادمەم ايمانىمز راست بولمسا
ئبادتلر خدااوچون خاس بولمسا
بدئەتلردن ئەخلە تلردن ساب بولمسا
مەقبول بولماس ئاضرەتتە مسئوللوق بار

قوروق قولسە ن ايشانگدين قولداش كلمەس
چولك ئازاپتىن قوتقاز غىلى يولداش كلمەس
باش ئاغرسائە رۋاملە دىن مەدەت كلمەس
برخداغە ايسلمساڭ مسئوللوق بار

ئاللا سنى ھايوان قلماى نادەم قلدى
ايمان اسلام ئە قىل ۋژدان ئنئام قلدى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

ئبادتكه يار اتتم دەب ئسلان قلدى
پول مالغلا يوگرمسگين مه سئوللوق بار

هونه رته خينك هالال كه سپلار اوگوتوب
دوئا گويلوق ته مه خورلوقنى توگوتوب
قورتان هه دس مه پهومنى دلغا اورنوتوب
ئالى نشان كورسه تمسه ك مسئوللوق بار

1951

وارسلری

ئولماله رهه زرتی په یغه مبریم وارسلری
دینی اسلام یولیسنی یتکوزوشتور ئشلری

دینی قانون بویو بچه ایشلمه ی بخود لبولوش
یاریمایدو هم خیانت علمسگه قیلمشلری

من بولای پیغمبریم گه سز باساردیگه نکشی
چیلشوردین ایشلریگه یازله ری ههم قستلری

ته وریمه س به لکی ئگلمه س دین اوچون کلسه اولوم
اوگوتوش هم ئشلتش هم یتکوزوشدور ایشلری

اوگته رقوئتا هه دس ینك روهینی مه زموننی
ضزمه ت ئشله ر دین اوچون پوت قوللری هم چشلری

کاتتاغه یره تلك اسراده قولیدا اوتکورقه له م
یاندور الماس قارشی نیك چاپقونلری هم ایشتلری

کمگه ده ی ده رد یمنی مه ن

بو اولوغ ده ستوری اسلام هه ق کالامی ئه ره بی
ئولماله ر توگیسه قایدین تاپای دینمنی مه ن

ئلمی ته بسرهه م هه د یسی بلمسه م قالسام قارا
قایسی یول بیرله تو موغدین قوتقوزای جانم نی مه ن

ئه ره پ تلی بلمسه اویغور ئلم په رزه ند لیری
یولنی بلمه ی ئازغوسدور کیمگه ده ی ئه رزم نی من

من اولوب کتسه م بیلمسز قالسا خاتون باللریم
قالسا زولمه تته اولار دوزخ دیدم جایم نی من

چونکی خاتون باللریم غه مه ن جاوابکارته کلا کون
نه قیلای زه ققوم قلب به رسه خوداًگا ئستمی مه ن

مللتم نسک یاشلری قالسا ساواتسز قاب قارا
سمه ده ب به رگوم جوآب اوگوتوش قه رزیم گه مه ن

ای ئسل اویغور ئسلی قالدیڭ سلىم دىن ئايرىلىپ
خار بولوش باستی سنی وای کیمگه دەی دەردىمنى مەن

دینىنى بىلمەی پەننى بىلمەی بولدىڭ ئەولادىم خاراب
قایسی یول برله توزوه ی بوقه بهه پەيلمنی مەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

موناجات

مهربانم سه ن ئلاهم بیغلدی باشتوڭ قولوڭ
ته ۋبه قلدیم قایتدین تاشلاغانم غه یولوڭ

قارا قلبم نی ئا قارتساڭ سوب سوزوك ایمان بله ن
هه ق اوچون سایرایدغان بولسام گولوستان بولبولوڭ

بارلغم نی ئه یلسه ڭ اوز یولوڭغا ته سه د دوق
قورالی بوب هامان مه یداندا چاپسا دولد ولوڭ

ایکی ئالله مده ماڭاره هبه ر قلب قوربان که ریم
دینی اسلام باغیده قلساڭ منی ئه تره گولوڭ

هەممە پەس

تورميدا يا تماق بوگون بزلەرگە بر مراس ئەمەس
اول يار اتقان تكغرميز بزنى غنە يا تسون ديمەس
بركونى قوزغالسا مللت هەممە بردك اويغونوب
بوغوە تەن خائنلرىغە بوزنمين بولغاى قەپەس

مىڭلىغانلار ياتتى ناهەق تورميدا مەھبوس بولوب
دينوە تەن مللت اوچون ديللرى غەمگە تولوب
اول اوزى تەختگە چقسپ ناهەق زولوم قلغانلچو؟
خەلقارا دائيپسنور وىجدانى يوق اوكوڭلى پەس

ئنقلابچارشى دەپ توهمەت يپىنى تىز اولاپ
كوبلگەن ئاخون زيالىلارنى هەم ناهەق سولاپ
باشلرىغا مق قيقسپ برنە چچكە اوراكولاپ
بگونا خەلقىمنى كوب اولتوردى جاللات كوڭلى پەس

ئەى قەلەم بازغين بولار قلمش نى بر بر ئال هساب
چونكى ناهەق هەممە مزگە يىللە ربو يى سالدى ئازاب
قورقوتوب برقسمنى بر قسمنى ئالداب سلاپ
برسى بوريى برسى توىكى قاغا قوزغون هم نە فەس

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

نور چىراق

ئەي موسولمان باللىرى بولساڭ نە بولغاي اتتىپاق
اتتىپاق نىمەلىرنى قىلدى كوز ايچىپ ئالەمگە باق
ھەممە بىردەك بويسونوب قانونى قورئانغا راسا
كىم كى ئەيتسا ھەقنى راستىن چىن يورەكدىن سال قولاق

قىلما تارمەسلە كىچىلىك تە قىلمە چىلىك ھەق يولىنى تاب
كىبرلىك بولما توزوك بول ئەيلىگىل قەبىگى ساب

مەن پالان دەب قىلماپىنەش توپراق اوغلى اورمالاب
ھەقنى سوزلە ھەقنى ئەيت ھەقنى قىلغىن نور چىراق

ھەق دىگەن كىم؟ ھەقنى ايشتقان كىم؟ ايكەنىنى سەن چوشەن
ھەق سوزى ئاللاھ رەسول اولار سوزىگە سەن ايشەن
ئولىماسالىھ موجاھىدلەر موبىيە تكە ئەن قان بىلەن
دىن اوچون قىلغان كورەش اوستازلاردىن ئال ساۋاق

ھەق دىگەن انسانلەرنىن فكرى ھەم ئىجاد ئەمەس
اويارتقان تىگرى نىنگ تەلىمەد د اوزگە ئەمەس
بەختى ئىزدەپ اوز خيالىڭ بىرلە قىلما كوب ھەۋەس
خاتىرجەمەڭنى قىل ايسلام يولىدور چولڭ يا راق

کرمه سه ن هه رضل چغر یول ئه هلی بدئه تکه ینگه
اختلاب قلما بولونمه بویسونوب هه ق ئه ینگه
همه برده لك قول توتوشوب آلغا باس باغ سه یلگه
جه ئنه تول مه ئوا باغی هه قگه اویوشقانلارگه تاق

خارجی ایچکی یاووزلار پارچلار همه گله نی
خانه وه یران قلغنلی قه ست ئه یله شورهه ممه گله نی
ئشلتو ربوخنومتگه ئلمسنز گالوا گلیسنی
سوئی قه ستله رقلسموقه سدیگه یه تمه سلر براق

لیک بوئا لبم سه وه ب نینگ ئالمدو ربلسگز
ایشلگه ن چشلر یوگورغان یه تکوسیدو ربلسگز
قلمغان سه یی کوره ش بارماقنی چاینار بلسگز
ماکمغان هورون لغا یقندا تورغان تاغ یراق

چن موسولمان مؤمنین اولساق بزگه قورئاند ورئاساس
مومتا پانتك تویریغی قورئانغا سزاهتور خالاس
سکری ئه سهاب موحبتهدله رقلدی قورئاده غاقیاس
تورت ئاساس دور برئاساس بزلارگه مینگ واتلق چراق

ته کریمیز برد شمنز بر بر پیمبر اوممتی
ئاتامز برنه سلمیز بر دوشمنی اسلام مللتی

ھەممەمزسلڭ قەسدى تاپماق ھەق ريزاسى خسلتى
بولونوش يولسز ايكەن دشمەن اوچون چاقماتا واق

ئتپاق نىڭ توتقوسى بلمەك چوشەنمەك راستى نى
فكريدن ھەيدەپ چقارماق شرك خوراپات بەستى نى
تازاموستەھكەم توتوش دينى ھەقىقەت دەستى نى
موتەئەسسپ بولما ھرگز اونتوما ئاچچق ساۋاق

خانە وەيرانلق قەيەردين كەلدى اويلاپ باقسڭز
خار وزارلق لر نشقا كەلدى بزگە سورسڭز
بلمىگەن برلە شميگەن بويسونمغاندن اوقسڭز
ئۆيليساق سزدە تورار ئەركين ھايات بكمونا راق

ئۆلماقارى وە وائز مورشيد وەسالح لرىم
خزمتى دور باغم بردەلك سيلش كوچەت جرىم
تاشليدى بوخزمتى نى ئالسم وە قارى پىرىم
بەلكى كوبلە رخزمتى نە بسى اوچون چەكمەلك پراق

قسمە نى دين نى بر سەبب دنيانى ئالدى قوليغا
بەزىسى بدئەتكە ھامى تىغ چاپاردين ھوليغا
بر بولوك لر ئەلنى باشلار اووەل ئازازول يوليغا
بەبكر ئاز دور بەكمو ئاز ئالغان موھەممەدين ساواق

هەقهەققەتسزلگەن هەم ايشلمگەن ئەجدادلار
تەربيە ئەيلەب يتشتورگەن بويولك ئەولادلار
سوزلگەن يازغان تارتقان هەقنى ئۇل بونيادلار
اورسامويا چاقسمويا سالسا دوشمەنلر قاماق

سەككزجەننەتنەدە بزگە توزمسەك ئەپنالمز
هەقگە قارشى بولسا بارچە سوزلگەنئە قراليمز
شەخسيە تچى هەم چرىك تورسا بوتون ئەخلاقمىز
بوكبى نيت وەهەركەتكە سائادەت بەك ناراق

باليلريم بردەك يينگلا بوزەهە رئادەتلردين
شوڭكريا كبرى هەوەس بدئەت چرك ئاپەتليدين
ئەجنەبيلە رترنغان هرخل يامان مەنيەت ليدين
اوگونوگلا تربيشگلا بريشگلا تا ئاداق

اى موهاجرسەن ئەگر يورتوڭنى هيچ فكرى ئەتمسەك
باللريڭغە تۇزتلكنى كاملا اورگە تمسەك
مللتڭ نيڭ تاريخي اوتموشلرينى بلدوروب
بارلقيڭ نى ساقلاما ققاتا زاغە يرەت ئەتمسەك

دوشمنيڭ نى خوش قلورسەن دوستلرڭ غە مكين بولور
كون ساناپ سەن ئازقالورسەن اورينى دوشمەن ئالور

ئاخىرى دۈشمەن يۇتماقنى ھەر دەم قەستى قىلۇر
مىللىتىڭنىڭ يىلتىزىنى تىل بىلەن كۆكلەتمىسەڭ

ئەرەبىستاندا تۇغۇلغان بالىلار بولسا ئەرەب
تۈركىيەدە تۈرك بولۇپ ئۇيغۇر يوقالسا ھەر تەرەپ
يۇرتتا يەكسىلەر چېلىشىپ كەتمەككە ماڭسا يولنى دەپ
يوقولۇرمىزمۇ؟ جاھاندىن قىلى ھوش سەرىپ ئەتمەسەڭ

قايسى مىللەت بىزگە بى مەيدانىنى تەرك ئەتكەن ئىكەن
يۇرتىنى دۈشمەنگە تاشلاپ جېنىنى باققان ئىكەن
پۇل بىلەن راھەتنىلا ئويلاش بىلەن كەتكەن ئىكەن
رەھىم قىلغايمۇ خۇدا ئاغە پىلەتنى سەن تەرك ئەتمەسەڭ

يۇرتتا قالغان مىللىتىڭ ياش ئورنىغا قان يىغلىسا
دۈشمىنىڭ بىزنى يۇتۇشتىن زۇلۇمدىن قول يىغمىسا
ھەر زامان دىنىي ئاساس مىللىي شەئارنى قويمىسا
تاشقىرىدا ئۈستىدىن داۋا شىكايەت ئەتمەسەڭ

توپلىغان پۇل ماللىرىڭنىڭ كىملەرگە خىزمەت قىلغۇسى
ئاخىرەتتە خۇدانىڭ ئالدىدا نېچۈك ئەسقاتقۇسى
سېنىم ئۈچۈن دىنىڭ ئۈچۈن سەرپ ئەتمەسەڭ نىم پايدىسى
ئەھلى ئەۋلادىڭغە دىن مىللەت سۆيۈش ئۆرگەتمەسەڭ

مەككگە كەلش جاھان ئەتراپدين ھەرخيل كشى
اوزتلدا سوزلوشور باشقا بلەن يوقدور ئشى
اوستدە مللى كيم اوز اورپدە ھەربركشى
سەن نمشقا ئارقلىورسەن ھەيتك اوزگەرتمسەڭ

ئاوومااق لازيم موبزگە ياكى ئازقالماقمو دور
برلشپ تورماقمو بزگە ياكى تارقالماقمو دور
يوق بولوپ كەتمەكمو بزكە ياكى بارتورماقمودور
ئارئەمە سموئەھلى اولادغە تليك اورگە تمسەڭ

قايسى مللەت بارلغى تل ئۇرپە ئادەت سز بولور
تۆرك موسەن يا باشقمو؟ تل سزسزيق سزكم بلور
بارچە مللەت اوزتلنى اوزيگە شەرەف بلور
نمە زورلوق بارتلگنى باشقغە اوزگەرتمسەڭ

ئەھلى اسلام تللرنى اوگونوش كوب ياخشلق
ئەرەپ تلنى لوگونوشمو بوھاياتقا فايدلق
ليك تل تەملا بلەن بولماسمو مللى باشقالق
يوقولورمو ئسز زتلڭ ئاناتلڭ تەرك ئەتمسەڭ

ئەھلى ھممەت ھيچ قاچان مللەت وەتەننى تاشلاماس
نسلنى اوزينى اونوتماق يوليغە ھەم باشلماس

www.uyghurkitap.com

دوشمینی خوش قلیپ دوستلارکو زینی یاشلماس
سه ئی قل هه رجایدا بولساڭ مللیتڭ دین کەچمسەڭ

قزاوغول فرزندلیریڭ بولسون موکەممەل بلگەلیک
دین وه تل تاریخ سیاسه تا وگونوپ تورسون تریك

رەهم ئتپ ربیم برور برکون ساڭا ئازادەلیك
ئۇزامان ئەنگە چراغ بولغای بونسلیڭ ه دسەڭ

مللتیڭ موهتاج بلم لیك هەم کرەکلیك اوغلی غە
اهلی همت خادیمی مللت هدایت اهلگه

قالمدی یورتدا علم یورتوڭ قەپەزلم ئەهلیگه
ئلم لیك ئەولادیتشتورگلئەگەر قوتولای دیسەڭ

(2)

برکونی رەهم ساڭا جوهد ئەیلسەڭ هممەت بلەن
یاشماق دونیادا هورەم موستەقل ئزەت بلەن

سلملکەرلر ایشلسە صام مام کسی قلم توتوب
بایلریڭ قلساپدا مالینی خاس نیت بلەن

اول خدا قلغاچ ندا امیگلارچە جان بولغاچ پیدا
نەچچە هەردە بولدوڭ ئازادیوزوڭ ئاق مەق ئالدیدا

ئەڭ اولوغ استەك اوچون قلغاچمەرتلە جان پیدا
موستەقل بایراق کوتەردوڭ مسلی سزجورئەت بلەن

لىكين اورتاميزغاساتقين خائىن وجاسوس كريب
ئنقلاب رەبر لىرى بربربلىربدين ئايرىلىب
پارچلاندى شوم زەهەرد وشمەنى خالس دوستبليب
كە تتى قولدين شان شەرەف بايراقلىرى زىللەت بلەن

برقتم بيپ منك بولوب برلەشسە اوزگە يموكشى
برلشدەها سل ئولغاى مللتم نينك هرايشى
ئستفاقلق موشتى برلە ئاقىد ودوشمەن يىشى
تارقلىپ كەمە يلى بزراهە تىنلا قوشلاش بلەن

يىغىلىب پات پات وەتەن عالملرى هەم بايلرى
سوديگە رئەهلى هونە رايلغارلىرى كادايلىرى
زيكرى ئەيلەب ئول وەتەن نينك باغلرى هم سايلرى
هرزامان خزمت قلايلى مومكين تولغان پەيت بلەن

يورتدا قالغان ئونە سرئەل كوب اومد باغلارساڭا
بزاوچون يىغلايدودە ب رەهمەت دوئائيتا رساڭا
تاشقريدا خزمت ايشلردەب گومان ئەيلەرساڭا
قالمسون مللەت اومدى ئەنك برابرخەس بلەن

گرچە ممكن بولمسا ملتق بلەن خزمت قلش
سوزبلەن قەلەم بلەن خزمت قلشقاسەن چبلش

www.uyghurkitap.com

دیمسگین سه‌ن جسم ییتیپلا ئوژمه پیش، ئاغزیمغا چپوش
ریمسزنیڭ زحمسی که‌لگه‌ی بولیوك هه‌رکه‌ت بله‌ن

نا اومید بولماق موسولمان به‌ندیگه لایىق ئه‌مه‌س
اشلمیگه‌ن چسشلممه‌سلك سوننه توللاهدوربه‌س
تربغین ئوربغین ئوزه‌ڭ هچکم سنگچون ایشلمه‌س
به‌کوموسته هکم ئه‌شه‌ن الله غه چوڭ هممت بله‌ن

یورتدکی یورتدا شلرسڭ نڭ ئاغزی به‌ز قولدا اکسه‌ن
نه‌قتداری یوق برئیشقاغه برتی بولغان بله‌ن
برقه‌در ئه‌رکین لکیڭ باردور مسافرگرچه سه‌ن
نا ئومید بولمای ترشکین هممه توغه‌یره‌ت بله‌ن

بریدور الله اولوغ به‌جری سانگا قلسالڭ ئه‌مه‌ل
خواهی چقسون برنتیجه خواهی یه‌تسون برخه‌له‌ل
خزمتڭ هه‌م نیتڭ بکارغا که‌تمه‌س باغلابه‌ل
شمسگه یه‌تسه کوچوڭ قلغین ئاداجورئه‌ت بله‌ن

قایسی نشمه‌ت به‌رسه ئۆزی سورغوسی ره‌ببڭ ئه‌لسم
دیدی قورئاندا الله توسئه‌لۇننه ئه‌ننه ئیم
بای غا پول مال نیڭ سوراغی مولا نیڭ قه‌رزی ئیلم
سوزله یازغین ته‌یله‌ده واقولدیکی پورسه‌ت بله‌ن

نه سهه ت لار

سزئه سلی مه خسه تکه یته لمه یسه ن اوگه ن اوغلوم
سه وه بسز هیچ همه قیقه تنی بله لمه یسه ن چوشه ن اوغلوم
کیچک لك ده ۋری انسان نیڭ توسان تولپارغا اوخشایدو
اونی اوزمه یلله قویما سیلب ئالغین یوگه ن اوغلوم
مسوت پورسه ت بکار او تسه ئونىڭ ئسراپی باربلگین
سوروشتور سه ڭ ده لیل پاکت بوهه قته ملك تومه ن اوغلوم
قه نائه تنی یراق تاشلاتور شیجان بول سه هه رئاخشام
ترشمه کنی دیدی قورئان بو پاکت غه یوله ن اوغلوم
جاهاندا هه مه انسانلار ما ڭارا وز ئارمنی بویلاب
قلپ ئارمان قه رم سالغین ئلم یولغا ئوگه ن اوغلوم
بوتون دنیانی که زسه گمو ئلم دین یاخشی خسله ت یوق
بو خسله تنی تیپپ ئالغین هه وه سکارلق بله ن اوغلوم
اوگه نمه کنی دا واملار شتور کوڭول بولمه ئناوه تکه
ته که ببور دین یرق قاچقین اوزه ڭنی توت توۋه ن اوغلوم
قلپ خزمت مو سولمانغا هایا تڭدین نشان قالدور
کته رسه ن آخری گورغا کیپ ئاپپاق کیپه ن اوغلوم

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

②

ئالمغاى ايمان قارارقه لسبگده وه هده ت بولمسا
ئاتماس موسلم سينى اسلامغا ضزمه ت بولميسا
ئەلڭ اولوغ نئمەت ايكەن هەق نيك ريزاسى بەندىگە
تەڭريمىز بولماس رنزانة وهدگە رىغبەت بولمسا
تلسەلڭ روهدين مەدەت يوكلەپ ئالارسەن كوب گنا
بەرمسگەى تەڭريم نجات خالس ئبادەت بولمسا
كە چوروم قلماس اولوغ تەڭريم شركنى تائەبەت
كە چورەرگر خاهلسا برلككە توهمەت بولمسا
مەضستڭ بولسون سنيڭ تەوهد كوچايتش زامان
قلَ نورەش هيچ نوختماى كم دەهەقەقەت بولمسا
كوتمگن فايدا زيان واجب تائالاغە يربدن
بولغوسى هالسڭ خاراب ايمان كافالەت بولمسا
پول ملىڭ هەم شوهرسڭ برتين بولورمە هشەركونى
نەسەبڭ هەم تەرزيمەس تەڭريم گەتائەت بولمسا

3

چمەك توروب ماڭغان داوام دين قوغديماق مەخسەت بلەن
هەق رەسول نىڭ ئاغزىدىن قالغان بويوك سوننەت بلەن
بۇل نەبى نىڭ قىلغنى بزلار اوچون قانون توزوم
ساختلىق قىلماي ئەدەبەت اوتكەزاومور خزمت بلەن
باش ايگمپ بوى سون داوام ئايەت هەدس پەرمانىغا
بويرساهەقى ئەمرىنى قىلغان قوبول هورمەت بلەن
ئاتسغىين جانىڭ مىليڭ قوغداب رسول نىڭ يولىنى
كەلسىمو موشكول سناق يەتكىن اونى غەيرەت بلەن
اوت بلەن اوخشار سوغاسغماس هامان برجەم بولوب
قورمغاى برسە هنيدە اسلام يولى بدئەت بلەن
گەرچا پاكەلسە اولوغ هادى رسول نىڭ يولىدا
اولگە قىلدئە سهاب كرام تورتە ۋرىمەى همت بلەن
قىل كورەش هەرجايدا سەن كورگەن هامان بدئەتچىنى
دەككە بەرئايەت هەدس دىن اولچىمى هەججەت بلەن
كورسەن چەكلىك اومور بلگن هايات نىڭ قەررىنى
ياشغىن هەق يول اوچون اوتسە گۇموسەن كولپەت بلەن
سوننەتى موختارنى ساقلادا اوام برلوپست بولوپ
قىلسغىين بدئەتچگە كورسەك سالا سزەت بلەن

شە رئگە بول قوشقلی ھیچ بر کشی نیڭ ھەققی یوق
قوشساکم دین مریگە ھە رئشنی توس جورئەت بلەن
بندە نیڭ قلغان ایشی توپ اوخشماس بر بر سگە
ھە رئەمەل بولغای قوبول جە زمەن ایکی خسلەت بلەن
بوسدور خالس قلش ھە رئە مرینی تەکرئیم اوچون
بوسدور سالماق قەدەم شارئك سوزی روخسەت بلەن

④

قلب غەیرەت تولو قلاب ئالئەدە بئە خلاق کامالە تنی
تاپار سەن دین اوچون شوبند ائە حبەپ یاخشی کاپالە تنی
ئە قل برلە ئەدە پئە خلاق موقەددەس بر بولیوك نئمەت
بونئمەت دین قوروق قالسالڭ دیگین تاپستم پالاکە تنی
یگت بولساڭ ئەدەب لیک بول بونیڭ ئەکسی جنایت دور
ئەدە پسزلیک توپە یلدین تاپار یاشلار ھالاکە تنی
اوگە نگین سەن ئەدەبئە ھلی دیگەن ئاقل کشیلاردین
قلب اولگە ئومەرپا روق یولەپ تورغوز آدالە تنی
یراق تاشلا ئەکەبورنی موسولمانغا مولایم بول
کەچورگین سەن ۋەتەنداشنی قلیپ قوربان ئاداوە تنی
موسولمانغا بولیوك خسلەت نیمە؟ اویلاپ کوروب باقین
بلب قویغین سوروش لازیم ووجودوگدین جاھالە تنی
قوبول قلغین نەسھەتنی اونی ئەسلا یامان کورمە

قلىپ ته نقت اوزه ڭنى هه م توزه شكه قـل دالالەتنى
قاچان هه ق سوز چیقیپ قالسا ئناۋه تسـز كشـلر دین
اونى قوللاب قوۋه تله پ به رسوروش تورمه ی سالاپه تنى
خاتا سوزنى قلیپ ئه لگه زه هـر چاچسا بویوك اَرباب
سوكوت قلماى كوره ش ئلچقىن ایلیپ باشقا مالامه تنى
هه مه ایشنى اوگه نگه ن سه ن اولوغ ده ۋرى سائاده تنى
چیریك خلاق نى تز تاشلایودوب ئالماز الاله تنى
اولوغ ته گریم ئاتا قلساڭ موسولمانغا ئه ده ب ئه خلاق
نسب قلساڭ بریپ ته وپق هه مه ایشتا ئادالـه تنى
قلار سه ند بن بومه راو غلى اوغول قزغه ئه قل سه د راك
كیچه كوندوز چكور بیغـان تله ك ئه یله پ نجابـه تنى

ئويغور مۇسۇلمانلىرى

موقەددىمە

باشلىدىم يازماقتا مەن بىر ئەرزىيەسى ماقالىنى
مەقسىدىم ئىزھار قىلىش ئويغۇر خەلقى ئەھۋالىنى

مەسىلە بىر كەلگەچ دىۋام ھەر خىل يوسۇندا دەرت ئەلەم
تا قىيىم توشقاچ ئاخىر الدىم قولۇمغا بىر قەلەم

كەلمىگەچ ئوزنى ھىلىگە نادان خەلق دىسەن ھىچ ۋاپا
ئوز ئوزىگە توختىماي ھەر يول بىلەن سالغاچ جاپا

ھەممە ئىش ھەق ئەدلىدىن كەتكەن بولۇپ مىڭگە زىراق
ئاھە ئورۇپ پەريات بىلەن شاموسە ھەر چەكسىم پىراق

كوپ قىيىم تەنبىھە بىرىپ قىلدىم نەسىھەت ھەم خىتاپ
تەڭلىدىم سوھبەت لىشىپ تە كرىم سوزى قورئان كىتاب

بونى ھەم ياقتۇرمىدى بىر خىل يوسۇندا توردى ھال
پاش قىلىشدىن باشقا ھىچ تاپالمىدىم زادى ئامال

غیریله رنینگ ئالدیدا بارغانسری بولدوق مازاق
چونکی بزتوققان دیمەی قورغاچ دوام قلتاق توزاق

دیندا بر مسللەتدە بر بولسا قموگەرچە قوش گەرەك
یوقوتوپ ویجدان نوموس دوستلارنی بز قیلدوق بوزەك

هەرکشی هەرلی بلەن تاریخقا برسالسا نەزەر
بلنپ اوز قلمشی هەسرەت بلەن قلغای هەزەر

دوستلوروم تەکلب قلای هەقئەدلگە هورمەت بلەن
چولڭ کیچیک ئەرهم ئایال ئالغای قەدەم جورئەت بلەن

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

١- بابئه قيده

ايشنپ برته ڨريگه قلماى اومىدنى ئۆزيدين
چه تننشپ كه تتوك يراق دين اولچىمه ق سوزيدن

بولونوب كه تتےخه لق مه يدانيےهرخل قليب
چه تنيدى اوزهاليدين شوم نه پسنىئه وزه‌ل بليب

هه ددين ئاشقانليرى مايمون منينگ جه ددىم ديدى
سوزينى اسپات قلپ توڨگوزگوشنے هه م يدى

به زىله رفايدا كوتوپ قلدى زيارەت قه بريىنى
قلشپ يول جابدوغى سالدى اوزيگه جه بريىنى

به زىله رپه رياد بله‌ن اولگه كشنى قلدى ياد
شوبهه سيز اوزهالدين قلغاى اولارگه ئه رزى داد

به زىله رشاخنى يريپ يه تمه كچى بولدى غايگه
گول بولوب كه تكه چ اولارتنه پاسات هيكا يگه

ته ڨرى نينگ ئه پرمانيدين كه تسه يراق يمه يدوغه م
قورقوشوپ آتدين چوشه رهه يه رده كورسه توغ آله م

باشلیسا دین دوشمینی شه یتان له ئین شرك یولیغا
بوب ئه سرنورغون كشی ئایلاندی ئبلس قولیغا

هه ریلی كوكله م بارهارهه م توقچیلیق كوز فصلیده
ئاجرییتپ آلتون واقت ماگدی تاواف نیك قه ستده

ته گریمز به رسه خه وه ربار كسم ذوئا قلسا جاواب
برلسكم گه ئسته نگه ن بولمایدوده ب اوتتا كاواب

آگلیمای ته گریم سوزی سالدوق قه ده منی باشقچه
آشنا بولدوق شرككه قریلاردین باشقچه

تلمه ی هه ق دین نجات كوتتوك سائاده ت بنده دین
اوزیمز بولماقچمومه هشه ركونی شه رمه نده دین

سوتیله ب برقه بریدین فایدازیاننی بوسدین
هوججتی اسلام دیسه قلماته مه هیچ قایسدین

سوریغاچ روهدین اوغول كوپله ب پچاقنی سانجدوق
به ندیدین هاجه ت سوراب ۋه هذانیه تتی یه نجدوق

به زیله ر بولساكسه ل ده یدوغوجامدین ته خسرات
پسرغه كیم بوی ئه گمسه قلسون جیندین ئهتیات

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

بوقوتوب وه هدانيه ت قول بولدی ئو بربه بدبگه یگه
به‌گگنی ئاشق دیدی باغلاب اومیدنی جه‌ندیگه

توتمسا ایشان نی بریوق ده‌ب نجات مه هشر کونی
تارقتپ یالغان خه ۋه ر ئالدار خلق نی هرکونی

هه‌ق بیلیب سالمای قولاق چقسا امام نیڭ خو تسبی
کیم سارالڭ بولسا اونی ده‌یدوشه هرنیڭ قوتبسی

رامچىنى هه م ياخشنى بلدى غه‌يپ نى تاپقوچي
اوب اوچوق تورسا اولار ایمانىنى پولغا ساتقوچي

قز اوغول بولسا کسه‌ل ده رهال تره ی ئه‌خله‌ت چاۋا
پاکستی چققان توتون ده رد که بولار مشن تزدا وا

تال اوزوم وسسه بولوق ئاستی اوینڭ غه برسوگه‌ك
دىمىگه‌چ قانداق قلسپ به رگه‌ی بېخت اولگه‌ن ایشه‌ك

قاچسی توشتی ئاخر ئاشتی چیکدین سه بر ینڭ
ئایلنیپ که‌تکه‌چ خه‌لق سادق قولیغا قه‌بری ینڭ

بس بولوڭ توحید چلار چقتی کوره شکه ئاتلینپ
مقصدی که تسون خه لق باتل تونوشدین پاکلنیپ

توختماى ئاتقاچ اولارته وهـد سـيدين زه مبره‌ك
بوسولوب كه تمه كته تنزهه قنى توسار تورخه مبره‌ك

مسوه سى كورولسمومه لوم كشيلا را ويغونوب
به رلله ر ئاتما قاموش قيگغر يولسدين قوغدونوب

بوب توروب قوتقازغوچي ئه‌لڭ چولڭ ئه‌مه ل وه‌هدايه‌ت
بيلسلب كه لدى هامان كونده‌ك روشه ن هه‌ققانيت

كم كى مه‌ن مومين ديسه لازيم هسابنى اويلشى
توغر سلاب ئالى نشان ته وهسدنى دايىم كويلشى

به‌ند نگه به كموزور ور اوچون خزمه ت قلش
شريكتىن ئاسراب اونى جان كويدوروب هورمه‌ت قلش

بنز اوچون توغرا اوسول ده‌م توختماى هه ق بيتكوزوش
اويغوتوپ پوتكول خلق ديلدين شركنى كه تكوزوس

هركشى هه قنى سويه ر كاميل موسولمان مه‌ن ديسه
زارليماس هه ق يول اوچون تارتيپ جافا ئازا رسيه

ته‌گوسينڭ په رمانى بوته وهد يولينى تونوتوش
ياريماس هه‌ربه ندگگه بوچولڭ ئاساسنى اونوتوش

یه تکوزوشهه ق ئه مرینی مؤمین موسولمان خسلتی
قلمسا هه رکیم بونی قالماس هایاتی قیممتی

جان تکیپ قلمای کوره ش قلساق قوروق ده ۋانی بز
که لمیگه ی بز کوزلگه ن مه خسه ت تله کله ئه جر سیز

ئاچمغی لازیم سوراب انسان اوزیگه بر یوچوق
شوند ىلا کوزی یوروب کورگه ی یولینی اوب اوچوق

ته گربسك کورسه تمسسی هه ربو نیه تکه برسه وه ب
تریشش بولمای توروب مه یدانغاکه لمه س هیچ ته له پ

کوتوریپ قولنی ایگز قلمای سه ۋه ب یاتقان کشی
چقمغای ووجودیغه قوروق خیال قیلغان ایشی

کوچمیز یه تکه ن قده رسه یی قلشهه ق بویریغی
تاشلیسا هر کیم بونی بولغای شایاتون قویروغی

اوزینی مؤمین آتاب ماکسا شسرلك نیك یولیغا
یه تکوزه رئه ك چولك زیان جزمه ن سائاده ت هولیغا

تلسه ك مه ق دنغنه قانداق تله ك بولسا ئه گه ر
به ند بدنها جه ت تله ش موسلم اوچون بولغاچ خه ته ر

سەل قاراب كەلدوك داۋام تەۋھەد شرىكنىڭ فرقىگە
كوزاچىپ سالماى نەزەرھەضل گوناھىنىڭ نەرقىگە

توغرىمو؟ دىن داشلرىم باتىل تونوشقا يول قويوش
بوپىتى تورساق اگر بولماس جنايت نى يويوش

يىلدىزى كەلگەن بونىڭ اوزنفسگە قول مولليدىن
ھىلىموچوشمەى تورار بوجان با قارلا رھوللىيدىن

رەھبرى بولغان توروب دىنى تەرەبدىن خەلقىگە
بولشىپ ايشان بىلەن كوندوردى لىنى ھەلقىگە

شرىيدى پىشە پاساد ھەقتن خەلقنى ياندوروپ
يىتلەب باتىل غەھەدم تەۋھەد يولىدىن تاندوروب

توشماىىن ھەيدەكچى بوب ئەلنى شركگە باشلىدى
كوزيوموب مەھشەرگە ھەم تەۋھەد نى چوروب تاشلىدى

2 - باب ئىلىم

تەڭرىمىز بىرسە ھوكۇم بىزنى ئىلىم گە چاقىرىپ
ھەم دىيسە ئال مەرىپەتكە لگىن قىشىمغا ئاقرىب

ھەق سوزى قانۇن تۇرۇپ ھورمەت بىلەن تىز ئالمىدۇق
مەرىپەتدە رىياسىغا جورئەت بىلەن تۇرسالمىدۇق

تىرىشىپ ئالماي ئىلىم ئىبلىسكە بولدۇق بىز مالاي
بولمىغاچ بىزلاردە ئالڭ تارتشوق زىياننى ھەم تالاي

تاشلىغاچ ئوقوشنى بىز ئالدى ئونى باشقا كىشى
ئوگۇنوب ھەرخىل ئىلىم بولدى بەخت نىڭ يولدىشى

چوڭ زىيان تارتسا قمو بىز ھېچ ئالمىدوق ئاچچىق ساۋاق
ئىزدىمەي ئەسلا ئىلىم يوردوك بىكارلاب ئاش تاۋاق

تىرىشىپ ياخشى ئوقوش ھورلوك ئىلش نىڭ ئورنىغا
بىرىلىب كەيىپ ساپا كىردوك شايا تۈن قوينىغا

كوپ زامان تارتقان تۇروب بىزلار جاھالەت دەردىنى
ئاتمىدوق يىرتىپ كوزدىن توسالغو پەردىنى

ايلگرى اوتكه ن بويوك تورك خه لقنڭ ئالملرى
اوگونوب ئالغان ايكه ن كىرتورسيمو زا لم لرى

چوشونوب ئاڭ ايشلتپ قلسا ئبا ده ت ته گريگه
ساقلنپ چوڭ سوبهه دن چقاي سائاده ت كگريگه

بىر منوت اوقوش چوقوم يوزله بئه مه ل دين ياخشدور
بلمه يىن قلنان ئه مه ل قومغا اويولغان نه قشدور

اوگونوش يولى بله ن پايداز سيان تز ئايريلار
اوزيني خوب باشقوروب پانسدئه مه ل دين قايريلار

هه ق سوزى چوشكه ندېمو فرمان قلنغان بو اوقوش
ئگله ب ته خنكانى ئه ركين ها يات دونيا قوروش

اورليدى كوك اوستگه ياتلارا وقوب جورئه ت بله ن
هه م ديگز اوكيان ئاراقلدى سه په رسورئه ت بله ن

اوگوتوب ئه ولاديغا هه رخل سانائه ت تورسنى
چقرىب هه يوه ت بله ن بلگى ئلم په ن بورسنى

كىم ئلم مه يداندا تورسا بولار چوڭ هه سسيدار
نۇر چىراق يول كورسوتوب به رگه ى ئاڭا چوڭ ئقتدار

بلمگەن ئاگُسز کشی گویا کی برجان سز جسم
قویسمو ئَسل سوپەت کوب ئاختوروب لایق ئَسم

تەڭلسە اسلامیەت ئەڭ چوڭ بەخت نی با قمیدوق
مەریپەت هاسل قلب زالم کشە ننی چا قمیدوق

باشقلار یاخشی اوقوپ خزمەتنی پوختا ایشلدی
هەم کوروپ تزدین مۆە آلدی قولیغا چشلدی

کویونوپ اولادیغا بردی او قوشقا ئەهمیەت
باش قوشوب سالدی کوچەت بولغاچ بوهەقتە جەمیەت

زوق بلەن سالدی ئولەر کوزمەریپەت گولزاریغا
قایغوروپ بردی قولاق اوزخلقی نیڭ موڭزاریغا

بز قوروق قالدوق علم اوکیاندین دور کوزلمەی
بی باها یاشلق حایات اوتمەکتە ئرفان سوزلمەی

اوینۋال یاشلقتا دەب غەفلەتکە بردوك بزمەدەد
قلمیدوق یاتلاردیکی تضنکالارغا بزهەسەد

اوقومای کوزا وتکوزوب چوك بولدی یاشلار بهایا
مەنسز قلغان ایشی اومریدە یوق ئەسلا ساپا

غایسز هەم بینشان یورمەکتە چکداپ رەستنی
توتمایین ئەل یورت اوچون خزمەت قورال ینك دەستنی

شول سەۋەب بلمەس اولار قلچە ئاتانك قدرینی
کوتوروپ اون ئای قوساق باققان ئانانینك قەدرینی

سالمدوق بسرەت نظر بلگەن کشیلر بەختگە
اوگونوپ ئالغا بیسسپ قورغان ئمارەت تەختگە

بز توروك ئەولادلری ئەسلا براقدین کەم ئەمەس
ئەقلی هەم ئدراکیمو کامل ۋە کالتافەم ئەمەس

نیمە اوچون یاتتوق بخود اقبالمزنی اویلمای
اویغونوپ یاخشی اوقوب اجدادیولینی بویلمای

ئاڭلا اویغور یاشلری قالمایلی یاتلار کە یندە
چولك کیچك تارتتوق زیان غەفلەت زمان مابەیندە

کەتمسون باشدین بوخل ئەل تاریخی ئاچچق ساواق
اوگونوش بولسون نشان تاشلایلی مەس قلغوچ تاواق

قزاوغول یاش غونچەلەر اوز قیممەتنی ساقلسون
تزاوقوب ئالم بولوب مللەت اومدین ئاقلسون

ھەرکىشى ئالدىپ ئوچۇن قايغۇرسا مەخسەتتە يەتكۈسى
ياغدۇرۇپ نۇسرەتنى ھەق تالىك نۇرىنى كۆرسەتكۈسى

ئەي خۇدا قىلساڭ نەسىپ بىزگە نىجاتلىق يولىنى
ياخشىلاپ قورساق بوليۇك ئىسلامىيەتنىڭ ھولىنى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

3-باب ئەمەل ئىبادەت توغراسىدا

بويرىسا قادرخدا رەھبەر قىلىشقا ئەلچىنى
ئەھمىيەت برمەدى ئاڭا پرىم دىدوك يالغانچىنى

تورساھەق ئايەت ھەدىس اولچەم قلىپ كىمگىز كىتاب
گول بولوب ئىغواچىغا قىلدوق ھامان يالغان ختاب

بەش نماز بويروق توروب واجب تعالىٰ تەڭرىدىن
بەھرىمەن قلغان توروب ئەركىن زامانەكەڭرىدىن

كوب كشى يوردى بىكارھەق ئەمرىنى قلماي ئادا
سورسىڭىز چىققاي ھامان مؤمين دىگەبرخل سادا

كوچدا اماگماق قيان نامى موسولمان دە ستدىن
مەسچىتى قالماقدا بوش جاي ئالسمو چوك رستدىن

بەزىلەرىر واج اوقوب تورتىنى يىراقىقا تاشلدى
ھەپستدە جومە اوقوب دين نامدين سوزباشلىدى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

ئېسىمنى مۆمىن ئاتاب ھېچ سىز دىمەيى ئىسلام يولى
تاپقۇسى قانداق نىجات بولسا داۋام قۇرساق قولى

بولسىمۇ روزە زاكات ئىسلامىيەت نىڭ توگرۈكى
داخىلى جە نە تېلولوش نىڭ ئامىلى ھەم كۆبرۈكى

تۇت مىدى كوپ كىشىلەر ھەر يىلدا بىر ئاي روزىسىنى
قىلمايىن ھورمەت ئاڭا ئېچىتى موسەللەس بوزىسىنى

قورقمىغاچ ھېچ تەڭرىدىن پەرماندىن بولدى يىراق
نە پىسسىپچون دونيا ئوچون سائەت مىنوت چەككى پىراق

تول مىلى سانسىز تورۇپ قەستەن زاكاتنى بەرمىدى
ئاشلىغىدىن ئوشرىنى يوق سولغا ھەم تارقاتمىدى

بەئزىلەر ئوز نەزدىدە بولدى خەلقنىڭ رەھبىرى
بىلمەيىن قىلدى نىمە ؟ ئىسلامدا ھەق پەيغەمبىرى

قالدوروپ كەتسە بويوك پەخرى جاھان چولك توتقىنى
موقەددەس ئايەت ھەدىس ھەق مەشئەلى يوروتقىنى

هەم دسە اومەتلريم قلسون دیلىلھە ق نیڭ سوزى
توتيساكيم سونتتم بولغاى اونيڭ رە سوا يوزى

هەم ديسەهە فنى قورال قلسانشانغا يە تكوسى
چە تينسە بونوقيتدين يول دين يراق لاپ كە تكوسى

اومرسنڭ ئەك ئاخيرى قلدى وەسيەت سو زىنى
خوش لوشوپ اومەت بلەن يومدى بوهارەك كوزىنى

ئەگىشپ ماكماى بويوك هادى رسول نيڭ يولىنى
رە هبرى اسلام بيلىپ توتتوق ئشان نيڭ قولىنى

اوممیتى مختارى دەپ قلدوق قەسەم يول باشقچە
تاپشو روقنى اشليمەى ئازدوق چكدين ئاشقچە

ئەك ايغرا هوال شوكى كورسەتسە يول پيغمبريم
ماكمايىن بويول بلەن ئالداچنى ديدوك پىريم

بە رىلەسونەت ئاتاب كەيدى ببشغا سە للە ئى
مە خستى قلماق كريم ئالماق كتە ردە زە للينى

قىلغىنە يۈزگە لەتتۇرۇپ پۈگەرۈ قوشا مەيىت ناماز
ئالىملارنىڭ ماكانى ئىدى ۋە ھەق ماتەم ئويىدىن قىشى ۋە ياز

سەمىگىن ماتەم ئىشى تەرەپ تۇرسىمۇ مەن دەس شەرەپ
تويغۇچىلىك پىسەندى يەنە ۋالاق شىنىدى سىغىۋا تىنىرىپ

رەھمەتنى ئىللىلە مىن پىسغەمسىرىم قىلىسانىندا
نىبىتۇن ئاۋ مەھەببەت لىرىم قىلسۇن سەلەپكە شەقتىدا

رەسىم ماكىناچ داۋام دىيىندا تاپاۋە بەھىش يولىغا
رەيقەتىگە تىيىز يولىدىن خەلق تەسالدى زەبان دىن ھەۋلىغا

نەپىسىتىگە بولغان چىقا قول ئالارىنە چرى ئىسادە تەكە
ئاۋخىشنۇ تورۇپ يۇرگەچ ئولار يوبولوك تاتەت نى ئادە تەكە

ئابىغەمزىغىدا يالىقلاب ئولار ئومەلەت رىيگەن ئىيادىسىنى
ھەم يەپىدىلى تايار كوخىنغا ئالاش نىسىن جەمايەت فايدىسىنى

ذنىمىيا بولسا تولۇق قوشىتى لاۋنىڭ يىسكى بىسول
بىلار ئاقۇلۇن بولغاچ ئولار تار تىستى قوياگوتى ئولۇش ۋەسۇل

باغلندی دینی نی اولر تونی مه یسگه هه م سه للیگه
توتقوزوب بسردی تولوق پوتکول تایالسنی ده للیگه

بر سوئال قویسام بوگون چیقتا نیمو برتاد بیل جواب
قه یسی بر آیت هه دسن اوزون چافان دیدی ساواب

بشه رنگی نیك ده لیلی تورت آیت هه دس بجمار قیاس
چقمدی هیچ قایسدین دین نامدین برخیل لباس

اوزینی هه م قسقیسی هه رخیل کیم لر نوسخیسی
دین اوچون بولماس نشان هه م یولینی تورو تقیسی

شلو نمو ایتسپ اوته نی اونغو رچیه په رقنی سا قلساق
سلزریشی هه م پهخرینی کوتکه ن اومدین تا قلساق

مه ده نی ناده م بولای ده ب تکه یدی کوپلار شه پکتی
دلو بسیده ولك گولنی قوتیوپ قستی چکسکه کته پکتی

دنیمشز هه م یورتمزنیك بادیتی بلنر چون نشه روب
توسمیدنی پاك دنیمسز بزلارنی بونادین هیچ لته روب

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

موللىنىڭ توب مەخسەدى دىن نامىدىن رىزقى تېپىش
نەپسىنى قوغداش ئوچۇن ھەرىول بىلەن ھەقنى تېپىش

يوگونوپ ئاق داكىغا ئوزگەرتتى دىن نى كەسپىگە
چوشىد وسلەى توروب يالغان كرامەت ۋە سپىگە

مەخسەدى قوساق بىقىش ئاز پولغادىن نى تىگىشىپ
نەزرەنى نۇستەرئۇلار ياغلىق نى قوشلاب چىگىشىپ

سەللىسى تون مە يىسسى شوھرەت تاپاردە سىمايەسى
ئاسماى دوغاتكەر بىدئەت ئوچۇن سەرمايەسى

ئاخونوم دەب قويىساكىم تىزدىن قورار قىلتاق توزاق
مەن دوئا قىلسام بولوردە يدوسىنىڭ ئەمرىڭ توزاق

تەگرىنىڭ كالامىنى مەخلوق سوزىگە قىلدى تەلەڭ
توختىماى قىلدى كورەش بدئەتاوچون ھەم توردى يەڭ

ۋارلىسى آخىر زمان بىزدە ب كورەشلەب سوزلىشەر
بورسلاب اسلامىيت ھربىردە مە نيەت كوزلىشەر

يورت ئيچى مه هه لليـده قلسا بـراۋ دوئاته له ب
ياريدو ئاگاه بولوب كورسه تمه يان هيچ برسه ۋه ب

يه ب ئوجيب ئه ل نيڭ ئيشيشى قلدى ته له پ هم ئه جريينى
ئاليسادوئا سينى قلدى اويالدى زه جـريـينى

چقساهه رئويدين اولوم سالدى اولارهه رخل سيلق
مه نۆى اولدى ئايال گويا بولوب سوسيز بـليق

ئات قويوش قويوش نكا قيلش ايشلارنى خالس قيلمدى
دين اوچون خزمت قلش بورجى بارليغينى بـلمدى

اويدو روب سائه ب منوت يايدى خيالى فه تيۋا
قلدو روب ئه ل گه قوبول كوردى هه دس دين ئه تيۋا

دين سستپ قورساق بيقش تورسا اوچوق ئه لڭ چوڭ ناهه ق
سه للينى ده سمى قلسپ قلغان اشيگه ئالـدى هه ق

ئاتلنپ چقسا بويوك سوننه تنى قوغدار برته ره ب
قارشلق قلدى اولار بدئه تنى بلگچ چوڭ شه ره ب

ئۇيغۇر كىتاب تورى بېكىتى
www.uyghurkitap.com

تونۇشىمو چوڭ كۈچ بىلەن دىن سالغۇچى بىدئەتچىلار
تەن ئالىشۇپ قىلدى كۆرەش ھەق يول ئۈچۈن سۈننەتچىلار

ھەق ۋە ناھەق بىر بولمىسىگە ماچچايى كۆرەش كەلگەن ئەمەس
تارىخى پاكىت ئېنىق ھېچكىم بۇنى يالغان دېمەس

قېچىشۇ لۇشلارىم بونى ھەر بىر مۇسۇلمان كىشىلىرى
يوقتە شۇمن بولماق خەتەر بولغاچما ئۇدىن ئىشلىرى

مۇھتەرەم دىنداشلىرىم قىلسام سىلەرگە ئېيتماس
چوڭ كىچىك ئەر ھەم ئايال بانى كە مىخىل ھەم ئامۇخاس

ئەقىدىدىكى پايدا زىيانى چوڭ ھەق ناھەق ئويلىساق
ئوقۇپ تونۇپ ئىنساپ بىلەن ھەقىقەتنى بويلىساق

نەقە كۆرسىتىش خالىق سۆز ئىدىلىن مەنپاتى بارنى قوللىساق
نېكىم دەلىل سۆزلەيدىكەن ھۆرمەت سالامنى يوللىساق

چوڭ كىچىك ئاباھى كە مىخىل داغالىم تولۇپ بولۇپ قەتئىي ئەتەر
مەۋجۇدىيەتى ئىلىم تېگىدىن تولۇق بولسا ئاكا شۇبە رسەئاتەرەپيار

ادوشتلوروم دین چولك اومید سالغای بة قلبی هه ق اوچون
له پسگه نوختا سلیب قلغای کوره شمنی دبین اوچون

بتکلیمه ی تالی نشان ماکساق نجا تتا دور یولیمیز
بئاقئوه تت بولغای خه ته ربولغاندا قتکغنس زولیمیز

نه چچه پیل قیلدوق کوره ش قوربان بیرمب باتیل نی ده ب
مسکلیفان مؤمین بجبنی نی تالغوچی قاتیل نی ده ب

ادونیه ق ی نشلارغه چولك به رداولك کوکول زغبه ت بیله ن
ایاستمه ی ها تقانیه ت کون اوتمسونی غه یله یت بیله ن

دینیمیز اسلام اوچون مه یدان ایچلغا بج هه میمگه
دین ستمپ جان لبا قفوچی چوشتی سه راسیم وه همیگه

ایلکی یول توترا شید تا للاید و امه یدان هه بیه رکیشی
بلسنه رازه ن قویسا کسم سکنکی تدره ب قلغان یشبی

ته کشوروب ته دقیق قلیپ تسکله ش کسره ك ئالی نشان
راست ئه مه س دین استمه ی کیم باردیسه مه نده ایمان

ئۇيغۇر كىتاب تورى www.uyghurkitap.com

دنيمزنەك موئتبەرەق يولغا باشلاش مەشئەلى
تەگرىمىز بەرگەن ئونى انسان يولىن يوروتقىلى

كوب كشى قلغاچ كورەش مللە تكە هەقنى ئوختوروب
هوججتى اسلام بلەن بدئەتچىنى ئوچوقتوروب

ايچلىب ئەقلى كوزى ئالدى چوشەنچە پاشلىرى
برقەدەر بولغاچ يىراق باتىل تونوشدىن باشلىرى

هەر كشى ئوز ئەقلنى سالماق كرەك بو توغرىدا
شەرئى نىڭ هوقوقنى قوليساق بولامدو؟ ئوتوغرىدا

. نامىمىز مؤمىن توروب يورمەك خاتا هەق استمەى
بولساكم دىن بوزغوچى توسماق كرەك دوستوم دىمەى

دين دىكى بدئەتكە چوڭ بولغاچ سەۋەبچى موللىلر
بەرگوسى تەڭلا جواب اوزگەرمگەن بوكا الليلر

4- باب ئەخلاق توغرىيدا

ھەق رسول بولغاچ ئۆزى ئۆممەتكە ئەخلاق ئۆلگىسى
تاپىلاپ شونداق دىدى ئەخلاق ئىمان نىڭ بەلگىسى

بولدى ئەسھاب كرام بوھەقتە بزگە موقتەدا
ئەگشىش لازىم ئىدى قىلماقچى بولساق ئىقتدا

كوب ھەدىس سوزلەب رەسول كورسەتتى بزگە چوڭ نشان
توزو توپ ئەخلاقىنى اوتكەن كىشى بولغاي تامان

دىنمىز اسلام اوچون قايغورغوچى كوپلەب امام
سوزلىدى اخلاق اوچون اوزا ومرىدائالىماي ئارام

بوزولوب كەتسەدى ئەگەر ئەخلاق زيان بەك چوڭ دىدى
كويونوب چەن قەلبدىن اسلام اوچون كوب غەم يىدى

كورسوتوپ ئەخلاق ئەدەب بزگە داوام قرآن كتاب
ھر زمان تەنبىھ بىرۇر اخلاق يوقا تما بار حساب

بەرمىدوق بولغاچقا گاس قوللارنى نەسىھەتكە
اويلونوب كوزنى اچميدوق بولوب ئەما ھەقىقەتكە

ئەجنبى ھەم غيريدين تىزدين توزەپ ئەخلاقينى
تەقليد قيلدى تىز ئويغونوب ئوگىنىپ دىگەن قالپاقينى
[illegible]
لەيكىن بىزغە پەلەت بىلەن ياتتوق جاھاندىن بىخەۋەر
قوزغولوپ توتوش نيەت ئورنيغا باتىل تەرەپ قىلدوق سەپەر
[illegible]
ئۆتكوزوپ سالسا گر ئويغور گوناھينى بورگەندەك
ئاقلانمىغان توقموھال ئونى سوزلەپ چوقانىشىپ توگمىدەك
[illegible]
كەچورۇم قىلماي ئونى ئالدوق تولوقلاپ ئىنتىقام
ئالىشقىلار توتماي ئوچوق قىلدوق خوشامەت ئىھتىرام
[illegible]
موھىمى قولدىن بىرىپ قويدوق زورور بىر توتقىنى
ھەممىنى توغرا چوشەنمەي جاھالەتتىن ئوزلىمىدىك دىگەن بۇ مورتقىنى
[illegible]
بىزدىكى بىر چوڭ كەمچىلىك جىدامسىزلىق كورەلمەسلىك
بولسا ئەگەر ياشاش ئوچون كىلىشمەك بىر بىرىگە ئىشەنمەسلىك

بگراوسوب چقسا برى اويغور يَحمدين رول توتوب
قوللیمای قه ستله ب ئۇنى حقتوق پوخادين يوقوتوب

غه يريله ركورسه هه قرستره رب توروب خوش خوش ديدوك
هه م ئاشكانا ى بولوب ئه ينه ن سوگه كنى گوش ديدوك

تۇزئارا بولسا جده ل بولدوق يكلمه س قه هريمان
غه يريلرسا لسا تاياق ديدوك جا كالاب ئه لنه مان

ئه رزيمه س برنش بله ن چوشسه ريقابه ت اوزئارا
قونغدوق چوك كوچ يغسب تورسا بيسقماى ماجه را

ئۇلتورسيمو ئۇرسيمو ياتلارغا بولدوق كه لث قوساق
ئچوقونوب جان سا قلدوق بولماس ديدوك جم تورمساق

كه لسه گه رمؤمين يقين قلدوق ئاشا چولث مسكرينى
اويليماى ئۇخشاب بله ن واجب تائالا ذكرينى

كيوزيوموب كونده ك روشه ن موجه ت ۋه پاكت ئالديدا
خاختليق قلدوق ماشانشو هه رت ۋه پول ده ب دالديدا

ئاغىمىز دەۋاقلار كامىل مسلمان مە نمودەب
يوقوتوب ۋىجدان نوموسنى خلاق پەزىلەت هەم ئەدەب

سوزلسەك يالغان بىلەن مللەتنى دايىم ئالدىدوق
تەربىيە بەرسەقوبول قىلماي ئۇنى يوقالدىدوق

تەن بىرىب رەهىم ئايال ئۇيغور دائى ئنساب يوق دىسەكە
دىن قەنە؟ كوب يەردى دەب دىن سز قولىدىن ئاشىسەكە

نىمچون ئنساب يراق بىزدىن هەمشە دىمسەلىك
هالىمىز قانداق بولاردەب قىلچىمو غەم يمسەلىك

قايسى يوز بىرلە جواب بەرسەك بولار كەلسە سوئال
ئۇتمىز كوزنى بوياب دىگەن قاراش چوك خام خيال

ساناق كوبدور خلى قىلساق مسالىلار بىر بىرىن
ناسىلاج ئاچتى قەلەم ساقايمىغان ئىللەت سىزىن

كەسپىندار مىلە قىلىپ ئالدارهە مىشە دوستىنى
مسكىرسىنى يوگەش ئۇچون پەدازقىلار تاش پوستىنى

ئاشپزی هه‌م ناۋییی قوی نیڭ گوشی ده‌ب واقرار
ئیچکری ئویده کالا گوشنی توغراب هاسیرار

قاسپی دومبه ئیسپ ئه چکو گوشنی ساتیدو
جلڭ نی هه‌م ساختا توتوب ساق به‌ر دیسه موش ئاتیدو

سودیگه ریالغان بله‌ن مللەت که سالدی چوڭ زیان.
ره‌نجگه‌چ هه سره‌ت بله ن چه کتی مسلمان کوپ پیغان

ئیشنیش که تنی توگه‌ب یالغانغا کونگه‌چ تیلمیز
تایمدوق ئانچه ریواج قاتتق بوزولغاچ دیلمیز

ئالمیدوق بز ئیشنپ اویغور چیقارغان نه رقیگه
ساتساگه ریاتلار ئونی ئالدوق ییتپ ته کنه رقیگه

کوب ایچیپ مه یزاب هاراق یوردوك ئویالمای ره ستده
ئوچریسا مللەت قزی ئاخماق قلشنیڭ قه ستده

به‌لك بله‌ن زه هه رلنپ هه‌رشتا كه تتوك چیكنپ
هه‌ممدین مه هروم بولوب قالدوق توگه یگه بیقنیپ

كوبليگەن ياش قيز ئوغول ئۆتكەزدى ئۆيناب ئۆمرينى
يەلب يىچىپ هايوان كبى توتماى حودانيڭ ئەمريني

ئوقوماى هەم ايشلەمەى ئەولادىميز يورسە بىكار
كىيىم بولوزكە لگوسيدە بوچولڭ زيانغا جاوابكار

تاشليدى نىچە ۋىلىك قەدە ئەخلاق يوقاتقاچ ياشلىرى
باغلىنىپ ئەشروت بىلەن قالدى ئولارنيڭ باشلىرى

بىرىلىپ كەيىپ ساپاهە رخىل ئويونني باشليدى
قايغوروپ مىللەت اوچون خىزمەت قىلىشنى تاشليدى

كونڭلى بولىپ سورون توزوپ قارىت هەم قاتارنى ئويىندى
كونڭ شيمو رازى بولوپ هيچكيم ئولارنى توسميدى

خوريگى ئوسگەن ئولار ئاتتى هوشوقنى كون بولىپ
پول تىپىپ قىماز بىلەن ئىچتى ۋە چەكتى تون بولىپ

يوقلانڭ ئيشلار بىلەن سوركتى بىرى نيڭ پوشتينى
ئەلڭ قە يىھتىيالاڭ اشتى هەم يااتتى بەرهيم سيز موشتينى

ئۇسسۇلنى ئۆيدە قويۇپ چىقتى سەپەرگە كۆپ ئايال
توسمىدى ئەرلەر بۇنى سەزدى بىمەددى چارە ئامال

كىلىنگەم دىن ئەجەلدىن ئەخلاق تۈزەتسەك پات يېقىن
چوڭ كىچىك ئەر ھەم ئايال بولساق بولۇنمەي بىر يېقىن

ھەر كىشى مۆمىن ئىكەن لازىمكى ئەخلاق تۈزۈتۈش
قىز ئوغۇل پەرزەندىگە ئەخلاق ئەدەپنى ئۆگۈتۈش

تىكلىسە مۆمىن ئۆزى ئىشتا ئادالەت ئۆلگىنى
ئاقمىغاي دۈشمەنلەرنىڭ ھەرخىل ئۇسۇلدا يولگىنى

تۈزۈتۈشنىڭ ئۆلچىمى ھەق ئىنىڭ رىزاسىن كۆزلەمەك
ئويلۇنۇپ ذىكرىنى ئەلگە نادا قەيت سۆزلىمەك

ئۇيۇشۇپ ئايەت ھەدىس كۈندەلىك ھەققەت ئاستىغا
غايىتى تىكلەش كېرەك يالغانىنى يۆتكەپ راستىغا

چەملەش تورواپ ھەقنى سۆيەر ئادىل پىكىرلەر ھەر زامان
ھەملىسەلەك ئىتەكزىم بىرۇر ئۇيغۇر خەلقىگە ئەل ئامان

www.uyghurkitap.com

سەوەبی هەم یولینی جان دیل بلەن قلماق کیرەك
ئُتپاق شارابنی هچ قانمایین ایچمەلك کیرەك

کەچوروب کەلسە اگر مؤمین کشدین بر خاتا
بوزمایین تورایلی بز اسلامدکی سەپدە قاتا

ئوتکوزوب قویسارە فیق ئاك سیز لغندین کەچملیك
بەك زورزور قلماقیمز دینداشقا ئەپۋەکەچملیك

قسقسیئە خلاق بلەن بزگە زورزوری ئُتپاق
باش ئُگسپ بر تەگریگە بولساق موسولمان بر ئُتپاق

بولونوش کەلتوردی چولڭ خارلق پالاکەت هرزامان
ساقلماق بولدی قیین ایمانی چقاچ چولڭ بوران

کومنەلەر ایتقان ایکەن کوبدن بولوفسە بورە یەر
یوزلونوب هوریەختگە ئاپەت هامان سالغای خەتەر

بومسال کەلدی تولوق اویغور مسلمان اوستگە
چوشمید ولك هازر موبزئە خلاق توزەشنیڭ قەستیگە

تەڭرىمىز توسقان توروب برلىك بوزوشدين ئەرتەكەچ
تاپلاب كەتسە رەسول سەپنى بوزوشدين وازى كەچ

تەڭرنىڭ چگراسدين ئاتلاب يراققا چەتندوك
رەهبرى ئىسلامغا بز ئاڭلىق ئتائەت ئەتمدوك

بەندەسى هەق نىڭ ديدوك سونماى بويونى ئەمريگە
قورقمدوق مەهشەركونى اوچراب قلشدين قەهريگە

چوڭ سەوەب بوزدى ئىلم ئەهلىلرى ئەخلاقنى
اويلماى ماڭدى اولار تاڭلا زيان تارتماقنى

قورقيدو ئاليم كشى دەب تەڭريدين كەلسە خەتەر
موللىلار گال تويغوزوب ماكدى هشابدين بىخەوەر

استگەچ راهەت ئولار هيچ اونتوماى اوزنە پسيگە
يا نميدى كوب يا خشىنى تاشلاب برشدين هەبسيگە

رەهبرى سالساقەدەم شوم نەپسى نىڭ پەرمانيغا
ئام خلق يەتسون نچوك مەخسەت نشان ئەرمانيغا

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

توقغۇنومغا

بويوك اسلام يوليدا اسەن هاياتيڭنى نسار ئەيلە
قەدەر ايمكان اونى ئەلگە ئاراسىز ئنتسار ئەيلە

جاپاسىز ايمتهان يوقدور بونى غايەگدە چلك ساقلا
ئەگەرلسە ئغىر كولپەت بويولدا ئپتخار ئەيلە

شاهادەت ناماز روزە زاكات هەج شەرتى اسلام دور
بونى جان ديل ئارا قلغين اوزەڭنى بەختيار ئەيلە

يوروق زولمەت چوشەندوردى ئسزا هە ئەيلەب كلام الله
بوفاكت غە يولەنگين هەم ئەمەلنى ئختيار ئەيلە

نشانسز اوتسە بر ساعەت سورايد وبركونى تەڭريم
توزەتكين ئتقادىڭنى سەپەرگە ئنتزار ئەيلە

ئەگەر قلما قچى بولساڭ سەن هەقيقى دينغا خزمەتنى
اوگەن هەممە تر شچان بول ئسلمنى ديل غە جار ئەيلە

قوراللان مه ئرسفه ت برله ايچپ كوزوڭنى غه پله ت دين
بويون سون ته كرىئه مرىگه اوزه ڭنى ته قويدار ئه يله

ته له ب قايسى مسلماندين چوشه نگين اويلونوب چوڭقور
اوگه ت بلگه ننى اولادغه اولارنى هه سسه دار ئه يله

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

چوشتى قەلەمگە هاجستم

كونسرى تەگسز چليك ئاشقا چقا توشتى تا قتم
كوب چكيپ هەسرەت پسغان كەتتى بەدەندين راهتم

مسكريگە راست ئالدينپ كەتكە چكەئەل خوب سەزميدى
بوناهەقلكش اوستە، چوشتى قەلم گە هاجستم

چاپلشپ ئەلگە كسەل غەفلەت هاواسى ئورليدى
گاللنى دەب سوقچا چوت كەتتى قولدين ئامستم

قايغوروب مىللەت ئۈچون كەتمەننى چاپسا هەركشى
باستوروب تىزدين اونى ساتما قچا چقتى ئاپستم

شول سەوەب هيچ چتمدى هورلوك نيەت ووجوديغا
ئۇشلمەى قول كوتوروش بولغاچ هەميشە ئادستم

شونديموا وزمەى اوميد ئەل بەختنى قلسام نشان
بەرگوسى هەق يەتكوزوب ئەل ۋەتتە ياخشى سائتم

تەڭرىمىز قىلدى ھۆكۈم بەندەم ئۈمىدنى ئۈزمىسۇن
ۋەدىسى بەرھەق ئۇنىڭ كۆپ دۇر بۇنىڭغا پاكىستىم

قىلمىغاچ رەببىمگە مەن ئۈزلىيغىندا قۇلچىلىق
خارلىنىش باستى شۇڭا يادەك ئېگىلدى قامىتىم

رەھمىسى كەلگەي ئەگەر نەپسىمگە سالسام مەن يۈگەن
تۈزۈلۈپ تىل ھەم دىلىم يۈزلەنسە ھەققە تائىتىم

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ئاچچىق ساۋاق

سوزلىدى كوچ ئاجرىشىپ تەگلىك نى تاشلاب ئىشتىياق
ئېھتىمال سالماقچى دور ھەممە ئېغىزغە تەلڭ تۇۋاق

كوزىگە ھېچ ئىلمايىن ئاشكارا بىزنى كە مەستەپ
ھەم دىسە ئاچما يىغىز مومكىن موئتەمەلك ئىنچ ئىناق

يول قويۇب تورغانسىرى مىللەتنى ئەزدى رەھمسىز
بەلكى تورك ئەۋلادنىڭ سالدى بشغا چولڭ تاياق

ئەل ۋەكىل ئىككى گوروھ تىزپوكتى ئىنسان سالديدا
كوزلىدى ئوز نەفسىنى ھەم ئىستىدى شوھرەت ئاتاق

ئام خەلق ئالڭ بولمغاچ ماگدى نشانسىز ھەر تەرەپ
قوسفى ئاچ قالسا بولدى دىدى ئويلاق تاۋاق

ئوسنى ۋەيران قىغان ئەغىيارنى كورسە دوگنويوپ
يوقوتوب ۋىجدان غورورقىلدى خوشامەت يەپ شافاق

ئويلىمائىە ۋلارىغا قاندلاق پالاكەت يوزلىنەر
داب دوتار ھەم تويى بىلەن ئوتمەكتە ئومورباش ئاياق

ئەرئايال قورداشلىرىم باشنى كوتەرسە ئويقودىن
ئەمىلى تەجرىبەدىن ئالسا قىمىكىن ئاچچىق ساۋاق

بوپىتى ئوتسە ئومور ياناس سائادەت مەشئولى
ھەم بولور ھەق رەھمىتى بىزدىن نىسبەت يىراق

بخت کوبروگی

اوقوغین ده ب بویریدی قورئاندا ته ڭریم ئه لك ئه ۋه ل
هه م دیدی اوگه نمیگه ن تار تار زیاسنی بی مه سه ل

تورسیمو بوهه قته کوب اویغور ئیچده ته جربه
ئالمایین بوندین ساواق اوتکه زدی اومرین بی به ده ل

وه   قیلغان توروب دایم ئوگه ن ده ب موسته فا
هه ممه دین قالدوق قوروق بویروقنا قیلمای بزئه مه ل

بولسیمو ئیلم اوقوش شانلق سائاده ت کوبروکی
قیلمیغاچ رغبه ت ئاڭا اسلامغا یه تتی چوك خه له ل

هه ممه مزکوزنی ئاچا رروهی ئوزوقنی ئزدیمه ی
چوك کیچك په رق ئه تمسدوك بولغاچ نادان که کری هه سه ل

لۆرنوشوپ ئالدی ئیغربزده چاهاله ت فه ردیسی
خارلنپ که تتوك جاهان ئه ل ئیچره اویغورکوب قه ره ل

ای ئسل دندا اشلریم ئه تراپقا سالغین چوڭ نه زه ر
تنز اوگه ن کوب سه ئیی قل که لگه ن قه ده ر تا کی ئه جه ل

بولغىدەك

ئۈگلسام سانسز كشى بزلارگە مېھمان بولغيدەك
يولنى ئاچ مېھمانغادەب ئەل يورتقا پەرمان بولغيدەك

ھەركشى بوتوغريدا اويلاب ئىغىزنى ئاچمسا
تونوماي اوزبورجنى سەپدين ئاداشقان بولغيدەك

تيچ ياشاب كەلمەكتە مز قلغاچ اولرگە "ئەھسرام"
بەنيموكوچ قوشمساق نارازى بولغان بولغيدەك

قاقمسا بزلارنى چەتك كورميدى بزدين زيان
باشقىدين دوڭغايمساق برلكنى بوزغان بولغيدەك

ئۇپتونوم رايون ديگەن قانداق ئۇقومنى بلدورۇر
دەب سوراب قويساق ھامان مەكتەپ تالاشقان بولغيدەك

چوڭ كچك ھەمە ھوقوق توپلاندى مېھمان قوليغا
شونچەكەك يولنى قويوب تورسا قمويالغان بولغيدەك

يەتكوزوب

يارتيپ قوپيالڭ مينى اولچەم كامالەت يەتكوزوب
اوستوروب تەربيلسەڭ عقلى پاراسەت يەتكوزوب

قودرتيڭ بوب تورسيمو وەھدانيەتنيڭ بەلگوسى
چولڭ گونا قلماقامەن تەوھدكەئايەت يەتكوزوب

بولسيمو قران كريم اسلاميت نيڭ ھوججتى
ھوكميدن بولدوم ييراق دين غاھاقارەت يەكوزوب

رەھبرى اسلام قلپ بەرسەڭ رەسول نى مەن اوچون
سوزيگە قلمائيمەل يوردوم ئاھانەت يەتكوزوب

دنيمز قانونيدا ئايربلسيمو چولڭ حق ناحق
استمەى جان ساقلديم دنسزغە ئامەت يەتكوزوب

بوير ساڭ انسان ئارائنساب ئادالەت ساقلادەب
مكريدە شوھرەت تيپ يوردوم كاساپەت يەتكوزوب

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

قورقمىغاچ سەن دىن تولوق بولدوم قوساق نىڭ بەندەسى
مەسىيەت قىلدىم تولا ئەلگە ھالاكەت يەتكوزوپ

بەرمیسەڭ

ئەی خُدا هالیم خاراب پەزلی سُنایەت بەرمیسەڭ
کەلگودەك خارلیق ماڭا وجدان شجائەت بەرمیسەڭ

تل دلیم هەم پوت قولوم نەپسی هاواغە بولدی غەرق
قوتولوش یوقدور ماڭا نورلوق هدایەت بەرمیسەڭ

بولسیمو مەئلوم ساڭا قلغوم یەنە بر ئلتجا
چوڭ زَیان تارتما قماەن ایمان تاپاۋەت بەرمیسەڭ

کوپری شرك قلدی هوجوم هەر خل اوسولنی ایشلتپ
بولغیدەك توسماق قین دنغا هیمایەت بەرمیسەڭ

تربدیم سَغوانی کەڭ جاڭگالدا ئُونگەن خوخیدەك
توگوشوب کەتتی هوسول یلخشی زرائەت بەرمیسەڭ

قاریمەن داموللامەن سَلمیم نی ئەرزان ساتقوچی
بوستمەن ئەل خاسنی راستلق ئامانەت بەرمیسەڭ

ماكىمە ئشان بولوب غايەم ئاد انىنى ئالىدىماق
نە پسچود ئۇىگورمەيبەن سەبرى قە ئائەت بەرمىسەڭ

هونرىم يالغانچىلىق كورسەمومەن بيت الحرام
قالمىدى مەندە واپائەدلى سادا قەت بەرمىسەڭ

مىكرىدە، بوزغاچ رىكورد شيطان كلب ئالدى ساواق
توريمەن هايوان بىلەن ئەقلى پەراسەت بەرمىسەڭ

بوسناق بازارىدا ماڭدىم زىيانغا يوز لونوب
ئەمدى مەن قانداق قىلاي ياخشى تىجارەت بەرمىسەڭ

www.uyghurkitap.com

قيافەتنى دەسمايە

يورتمزدا بەئزيلر ئسغوا توقوب رەڭگارەڭ
هەققەت دين خەوۋرسز باطل ئوچون قلارجەڭ

كورەڭلشپ اوزيىنى هچكشيگ قلماى تەڭ
كوپرى بلەن شرك نيڭ ئورىغى نى چاچاركەڭ

بوئادەملرمە خسدى توحيدغە يول بەرمەسليك
يوربكنيڭ تگدين شرك نى توگەتمەسليك

ئالداپچى لق يولينى دايىم سالار بازارغە
كوچى يەتسە باشلايدوئەلنى حق دين ئازارغە

نورميلايدو داوامىلق كتاب بلەن سوننەتنى
پەدە زلەيدو توختماى دين دوشمنى بدئەتنى

يىغز ئاچار كورەڭلەب بولسموپاكتى
بولوب قالدى حق دين نيڭ يول توسقوچى ئاپتى

كورونوشى خوب كوركەم نامى عالم تە قويدار
دە يدو ئولازگە پستپ بزدە تولوق نقستدار

جان ساقلغان خائين نى قلغاچ اولار چوك هوجەت
مە رسوهبە تتە يكلدى سگدور سيموكوب مهنەت

مە غلوب قلساق كوتسەر قلماى نوموس بولىقنى
بەلكى قوزغاركوب زامان پتنە سغوا دولقونى

بونا دە ملار بر خيلى تز پوككە ندور شە پكيگە
بە لكى بولغاندور دين يوقميتا رتە پكيگە

چقار ئاغزى نچلسادە هرليەت نيك پوريغى
سالار وسمورقە لبگە مليونلوق نيك ئوريغى

هاياتدابى نماز بە لكى روزە هەم زاكات
تاگار ئاگا نمازنى بولسا كافرگە رواپات

يە نە برى ئستە يدو چوك بوريدن اوپكينى
يە تمە سميدى يللاردين قوساقلارنيك كوپكينى

بوئكى سى راسىد نىلا دىن غاراسىدىن ئىشە ئىمەس
اوزىنى يوقدىن بارقلغان قادر ئىگەم نى چوشە ئىمەس

يىنە بىرى سوزلەيدو بىزدە ب اھلى تەرىقەت
لەيكىن اولار توتمايدو اسلام يولى شەرىعت

چوشەنگە چكە قورئانىنى تەكرارلاشقا كەلگەندەب
اوقوب بەرسە تىكشايدو دىققەت بلەن بوزماي سەب

چىرايلىرى اوزگىرەر چقىقان ھامان مەئنىسى
تەپسىر قلغان كىشىگە ياغار اولارتە ئىنسى

وەھدانيەت سوزلەنسە قاپاقلىرى تورولولەر
ديققەت قلغان كىشيگە بوئىش كوپلەپ كورولەر

ھورمەتلەيدو قورئان نىڭ قارغولار چە ئوزىنى
ئاڭلمايدو ھوكمىنى دىيىغا ھوججەت سوزىنى

سوننەت دىسە تەڭلەيدو تون مەيىسنى سەللىنى
جان ساقلايدو كورسەتمەي ئەلگە ئالى پەللىنى

په يغه مبريم گه ئه گشيش زور ورده يدو تـلـدا
يا قتو رمايدو حديث نى ما هيه تـتـه دـلـيدا

حالال بله ن حرام نى خيلى اوبدان بـلـيدو
خه لق قور قـقان گوناهدين اولار قورقاى قـلـيدو

بولار ئه لگه شرك نى هه قـقه ت ده ب كور سه تتى
شونيڭ بله ن توحيدگه زيان زه خمه ت كوب يه تتى

شه رئيه ت نى ئاغزيدا ماختاب قويوب هارميدى
ئوزنه پسگه كه لگه نده ئاڭاهه رگىز بارميدى

بىز ئۇممه ت ده ب هار غنچه قلارده وا توختماى
له يكن حديث سوزله نسه تولغار بويون ئۇنماى

ئوگه نمه يدو زاديلا حق ره سول نيك يوليني
چوشه نمه يدو شوگلا شقا ديني اسلام هوليني

په يغه مبريم حاياتى بولغان توروب چوك اولگه
ئوقلمغان عمل لر ئايلانما مدو؟ بر نولگه

قلدی اولار اسلامغا قیاپه تتی ده سمایه
شونیڭ اوچون توقویدو دین بورملاب هکایه

سناب کورسه‌لك اولارنی ئه‌ده‌ب اخلاق جه‌هه‌تدین
انسانیه‌ت اولچه‌مگه‌ یته‌لمه‌س هیچ جه‌هه‌تدین

ئایه‌ت حدیث هوکمگه قلماس اولارقه نائه‌ت
دشمیزنی قلغاچقا که سپی هونه‌رسانائه‌ت

شوجه‌هه‌تدین قرائه‌ت قلسا چرای ئاچیدو
یه‌تکوزگه‌نده هوکمنی شالوسینی چاچیدو

مه‌خلوق نی کوب ماختسا یغلاب ییسشی ئاقدو
توحد سوزی قلنساگه‌ ب سوز بسله‌ن قتا قیدو

یوره‌رهامان بخه ۋه‌رساها بسله‌ر هالیدین
اوگه‌نمه‌یدو زادیلا پیغمبر ماقالیدین

حق رسول نیڭ ئاغزیدین سوزلری به‌کمو براق
مورشدمه‌ن ده‌پ ماختنارئالمای قولیغا نورچراق

دوئاغه قول كوته رسه قلار شپی مازارنی
ئارزوسی ئارمنی یاخشی تیپیش بازارنی

ئادی ئولار نه زدیده ئولوغ ته ڭریم په رمانی
چونكی پیرنی اولوغلاش قه لبدیكی ئه رمانی

هه ربر مومین دوستلاردین یاخشی ئومست كوتمه ن
دینغاكه لگه ن زیاندین ئاچچق ئه له یوتومه ن

ئه قل بله ن وجدانني ئشتا سالساق بو هه قته
چوڭقور قلب ته په ككور تورساق بلسب دین هه قته

تله ب داوام ته ڭریدین اویغورغه ده ب هیدایه ت
قلساق اورتاق ایلتجا بروربه ر لی ئنایه ت

پاکستانغاکەتکەن اوقوغوچىلارغە

I

ئەی وەتەن اوغلانلیری ال یورت جامەئەتدین سالام
حق غەتىز بوی ئەككوچى اهلى دیانەتدین سالام

اوزوتوب پەرزەندینی اسلاهی اومەت كویدا
تەگریگە تاپشورغوچى اهلى شجائەت دین سالام

ئایرىلىب كەتكەچ اوغول هەردەم پىراق نیڭ دەردیدە
كوزدین یاش توككوچى قەلبی بتاقەتدین سالام

كفرشرك نیڭ دەستدین قانقات توساقداوچ كیلیب
ئەرتەكەچ پەریاتلىغان كوڭلی جاراهەتدین سالام

یاپىیموكون نورسنی هەرخل ظلم بولوت لەری
بىخ اوروب تىز اوسكوچى كوڭلم زىرائەتدین سالام

قوش بیسم ئیغس توروب ئسمکا نیه تکه یول ئیچیب
قه دری هال قولله رقیزیب سالغان ئشماره تدین سالام

تورسیمو باتمل تونوش بدعت موهیت نیک ئیچده
حق رسول ته علمیگه ئنزچیل اطاعت دین سالام

II

تلەی

تەڭرىدين سزلارا وچون شاموسە ھەر نوسرەت تيلەی
ترشسپ علم او قوش نيڭ يولدار سغبەت تيلەی

برمنوت پورسە تنمو قولدين برشكە رازيليق
بەرمەيەن چلڭ توتقدەك چولڭ ٸەھميەت دقەت تيلەی

ٸايريليب چققاچ سيلار ٸاناۋەتەن نيڭ باغريدين
بوجودالق دەرديگ صبرى چدام غەيرەت تيلەی

كوب واقت بللە ياشاش تەھسل قلش داوامدا
اوزٸارا برلك بلەن عاديل توزوم ھورمەت تيلەی

تەڭرىدين ھەم يورتدين غافل بولوش نيڭ اورنيغا
بوۋەتەن ٸستقبالچون چوڭ سيعى ھەم ھممەت تيلەی

بىر زامان ئايرىلسمو ئاتا بالا بىر بىر سىدىن
ئاخىرى دىدار نسىب بولماققا تىچ پورسەت تىلەى

خلقىمز تومەندىنى ئاقلاشقا بەلنى چىڭ چىگىپ
ئەمىلى سُپادىچون اومور بولى خىزمەت تىلەى

بىر قىزنى ئوقۇغۇچىغا

نە زەر سالغىن ھاياتىڭغە بولاربولساڭ ئەگەر ئاقىل
قايان سالدىڭ قەدەمنى سەن ھوكۇم قىلغىن بولۇپ ئادىل

تورار ئالدىڭدا چوڭ ئوتكەل ئىكى يولدىن بىرىن تاللاش
قىلىپ ۋىجدان نى چوڭ ئولچەم سوزۇڭنى سوزلىگىن دادىل

بۇ دۇنيا راھىتى فانى بونى ئەفزەل بىلىپ قالما
زىيان چوڭدۇر بولۇپ قالسا ئوسوش غايەڭدە باش ئامىل

يەقەت قىلما غورورىڭنى رەفىق تاللاشقا سەن قوربان
ئىلىم ئارپانغا بول راغىب بولار دىن باشقاسى باتىل

نادان ئاغزىنى ئاچقاندا كوڭۈللەرگە تولار غەشلىك
ھاياتىڭ لەززىتى بولماس قوشۇلساسەن ئوچۇن جاھىل

رىزا ھەق نى نىشان قىلغان كىشىلەرگە كوڭۈل باغلا
تولۇق ساقلان نىيا قىدىن سەن بولار سەن مۇئمىنى كامىل

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

كىمسكى ماڭ سانه پسىم دەب يىته لمەس غايه مخسەتكه
خارابدور ئه لڭ ئه خىر هالى بولوبتو رغاندىمو قابىل

وەته نگه شان شه رەف كه لتور بولىولغا باركوچوڭنى سال
تىرتىسه لڭ حق اوچون هارماى موراد مەخسەت بولور هاسل

موناجات

سَلاها به هر يمه ن قلغين علم ده ك ياخشى نعمت دين
هايات اومروم يراق قلما بو يوك اسلامغا خزمه تدين

اگر ياندورساڭ يولدا هدايت نيڭ چراغىنى
ماڭا بولماس نسب اصلا بولوش ئه لچڭ گه اومه ت دين

ئلم برله دىلىم نى سال اولوغ زاتيڭ نى ئه سله شكه
نجات به رگين وابادين چوڭ شرڭ شه رمه نده ئلله ت دين

اوزه م بچاره هه م خه سته گوناه ده ريا سىغا چومگه ن
سه په رگه بولميدى ماليم يراق كه تكه چكه سونه تدين

حايا تىم اوتتى كوب يىلله ربولوب ايلس غه مه ن خاديم
خاتا سه هراسيد اكه زديم دىلم شاتلاندى بد عت دىن

ئلپ چا قما قنى مه ن قولغا يىقىپ كوپله رنى كويدوردوم
يىهشىي ئا قتى راوان ئه لينڭ داوام كه لگه ن موسبه ت دين

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

ئاقاردى چاچ ساقال مويله ريشتم قريق ئىككى كه كركه چ
قوتولدورغين ره هم ئه يله ب مني چوڭ په رده ظلمستدين

يوله نى كلىك ساڭا خاصدور براق مه ن چه تسنديم يولدين
يوله نديم بنديگه دايىم كيچپ هه م باغوجه نه ت دين

ته شه ككور ايتمه ن مه ڭگو يار اتقان سه ن ميني انسان
يراق ئه يله اوزه لڭ ئاسرا بميني هايوانى خسله ستدين

قوسا قدين اوزگىنى بلمه س بخود شه رمه نده غافل مه ن
ئىتم قارى موهه ممه د هه م امين دور تركى ملله ستدين

يالتراپ تورغان قوياش نيڭ نورنى قەغەزبىلەن
توسقوچى مورتە دلىدىن ئاللاھامان بىزاربدور
بەختى تەلەى دەيدىكە نمزئە سلى ئوبلسەڭ نمە؟
ئشلەگەن چشلەيدىغان نىڭ كوزلەگەن جانانىدور
ئاھ سەۋەپ قىلماى توروپ جانانغايە تەمەس ھىچكشى
يەتمەگەنلەر بوجاھانىڭ بىر ھورون ئىنسانىدور
بارچە ئىپلاس ئىشلنى ئوزمە يلىچە سادىر قىلىپ
ئارقىدىن تە قدىرگە دوڭگە شمو ئونىڭ بوھتانىدور
بە زىلە رھاكىم وەمە ھكومىلوقنى تەقدىر دەپ بىلور
بەلكى مە ھكوم ئەلنى ھاكىم ئەيلەگەن جانمانىدور
توغولوش بىركون ئولوشتەك ئىش ھامان تەقدىر بولوپ
توزھاياتنىڭ بولور ئىش بەلكى جوزئى چارىدور
شونچە قانونلوق قىلىپ بىزنى ياراتتى ئول خودا
بىزكى بىر تامچە سىستىق سولەردىكى ھەق جانىدور
ئە سلسەلەك بىز قايىسى وەقت ئولمەكنى بىلمەيمىز پەقەت
بوكەبى ئىشلەر تامام تەگرىنىڭ پىنھانىدور
بىر موتوگروكسىزئە جەپ ئوستوگدە كوپ گومبەز تورور
بوموتەگرىمنىڭ ياراتقان يەتتە قات ئاسماندور
كوندوزى كوننى كورولڭ ئاخشاملەرى ئاينى كورولڭ
ھەركونى تاگذىن خەبەر بەرگەن خوداچولپاكندور

نەچچە مىليونلاپ ساما يولتۇزلارى سەيرە قىلۇر
قانچە ئالىملار ئۇنى بىلمەك ئۈچۈن بىدارىدۇر
بۇكەبى ئىشلار تامام شەك شۈبھىسىز تەقدىر بولۇپ
بەزىلەر ئالتۇنغا مەس ئارىلاشتۇرۇپ ئاۋارىدۇر
بەزىلەر ھەر خىل بالاغا مۇبتەلا بولسا ئەگەر
تەڭرىدىن كۆرمەي پەقەت دەيدۇ پالان پوستاندۇر
بەزىلەر ھەر خىل گۇنالەرنى قىلىپ قەستەن ئۆزى
دۆڭگىسە تەقدىرگە ئۇيالغانلىنىڭ يالغاندۇر
تەڭرىمىز قىلما دىگەن ئىشلارنى ئۆتەكرار قىلىپ
قانچە ئەپسوس قىلسىمۇ يالغانچىنىڭ پۇشماندۇر
بىر كىشى دەريالىۋىدە ئۇسسۇز بولۇقتىن ئۆلسىمۇ
بۇنى ھەم تەقدىرگە ئارتىش تەڭرىگە بوھتاندۇر
نازۇ نېمەتلەرنى يوقتىن بار قىلىش تەقدىر ئىشى
بۇنى ئىشلەش يەيمە سىلىك بەندىنىڭ ئەپئالىدۇر
ئاھ ھالالدىن تەرتۈكۈپ يېمەكنى تەڭرىم بۇيرىدى
كىمكى ئىشلەپ يېسە ئۇنىڭ تۇرمۇشى شاھانە دۇر
ئاھ ھورۇنلۇقنى تۈزىگە كەسپى قىلغانلەرجىنى
تاپسا يەپ گەر تاپمىسا يەيدىغان ئەت جاندۇر
بۇ جاھان قىسقا جاھان ھېچكىم ئاڭا باقى ئەمەس
ئاخىرەتكە نىسبەتەن بىلسەڭ بۇ دۇنيا پاندۇر

بوجاھاننى كم ئوزىگە مەنلىك ئوتكوز سىيلا
خام ئودونيا خام بودونيا ئوز ئوزيگە خاندور
كمكى تەڭرىم تەقدىرىنى توغرا راس تونوسا ئەگەر
ھەرقاچان ئونداق كىشى ئاللاغا چىن دوستانەدور
بەزىلە قورئان ئوقوپ قورئانغا قارشى ئىش قىلور
دىينى، بوزغان ئونداق ئادەم بارچە ئەل يا ماندور
ھەركىشى ئوز ئارزو ئارمانىغا قانماق ئوچون
قىلسا بىر سەيى سەۋەپ ئوزدەرد سىنىڭ دەرماندور
چىن ھەقىقەت نەدەپ ئىزدەپ يورشىنىڭ ئونى يوق
بوھەقىقەت ھەق كالامىدا ئوچوق ئاشكارا دور
بىلسىڭىز قورئان ھەدىس موتلەق ھەقىقەت تورئەبەت
چونكى ئوھەقنىڭ كالامى ھەق رسول ئەھكامدور
ئىزلىسەڭ بەختى سائادەت شوكالامدا بارئىدى
پايدىلانماسدىن ئەجەپ بىزھەممە دىن ۋەيرانەدور
پايدىلانماچقا لىكىن كوپپار ناسارالەر بوگون
بىزلىنى زاڭلىق ئىتىپ ئوز كوڭلىدە ھەيراندور
بىزلەرنىڭمو پەنجمىزبەش موڭچە بولمايتتوك خاراپ
چونكى قورئان ئىلمى پەن تەخنىك نىڭ موكاندور
بىزنى غەپلەت ئوشوكدە تەورتىپ ئاللەي ئىتىپ
كوكتە ئوچقان سودا ئوزگەن باتلىنىڭ قاپقاندور

چۈنكى ئۇ قىلدى قورالچە گۆدە قەلەمنى دائىما

بىز لېكىن مەھرۇم بولۇپ كەلگەن ئىلىم بىچارىدۇر

شۇنچە مىسكىن شۇنچە بىچارە قىلىپ قويغان نېمە؟

ئويلىنىپ كۆرسەم بىلىمدىن ئۆزگە تۇتقان يارىدۇر

ئەي قېرىنداشلار كۆرۈڭلار بۇ جاھاننىڭ كارىنى

ھەممە ئىش باغلىق ئۆزۈڭگە چەتتىلنىڭ نېمە كارىدۇر

قولدىكى قۇرئاننى دايىم تاختا بىشقا ئەپ قويۇپ

غەيرى دىنغا ئالدىنىشمۇ بىزگە نامۇس ئارىدۇر

مۇسۇلمىنىم قۇرئاننى تۈركى تىلىدا ئوقۇغە نە ئەگەر

بۇ پۈتۈن خەلقىم ئۈچۈن نۇرلۇق يۈرەك دىلدارىدۇر

چۈنكى بۇ قۇرئان كەرىم چوڭ نازۇ نېمەت باغچىسى

بىز ئۇنىڭغا چاقىرىلغان تەڭرىنىڭ مېھمانىدۇر

ئۇشبۇ مېھمانلار قاتارىدىن ئورۇن ئالماق ھامان

ئەھلى ئىسلامنىڭ شەرەپلىك پەخىرلىك ئۇنۋانىدۇر

ھەق تائالا رەھمىتىنى سۆزلىسەك ھەددىن تولا

ئۇشبۇ قۇرئان بىزگە قىلغان نەڭ بۈيۈك ئىنئامىدۇر

قانچە ئۆچكىرلەپ كىرىپ يەتكەندە قۇرئان تەھتىگە

بۇ كۆڭۈل گۈللەرنىڭ تۈز ۋە مايىدىغا بوستانىدۇر

بەزىلەرنىڭ قولىدا بىباھا گەۋھەر تۇرۇپ

بىر تىنىگە زار بولۇپ يات ئىشكىدە دىۋانىدۇر

بىلسىڭىز قۇرئان قۇرۇق داستان ئەمەس ئىنسان ئۈچۈن
بەلكى تەڭرىمنىڭ نەسىھەت ئەيلىگەن ئىزھارىدۇر
ئۆيۈپ قەت بىر قىلچە ئۆزگەرمەيدىغان قانۇن بولۇپ
كىمكى ئىجرا قىلماسا ھەر ئىككى ئالەم خارىدۇر
بىزگە ئۇ تارىخ ئەقىدە ئەمرىدىن بەرگەن خەۋەر
بۇ ئۇلۇغ ئۈچ ئىش ھامان بىزلەرگە چوك ھەمكارىدۇر
ئۇشبۇ قۇرئان مەنىسىنى بىلمىگەچ نۇرغۇن كىشى
دەيدۇ كوپ تەكرارلىسا قالادەر دىمىزگە دارىدۇر
گەر ئاڭا قىلماي ئەمەل كۈيلەپ ئوقۇپ سوپسوپ دىيسە
بۇ كىشىنىڭ قەلبى پاكلانماي ھامان بىمارىدۇر
تەڭرىمىز ئىقرەء دىگەچ دائىم ئوقۇپ ئۆگۈنۈش كېرەك
مەنىسىنى ئۆگۈنۈش ئەسلى ئوقۇشنىڭ نىشانىدۇر
ھەق بىلەن ناھەقنى كىم تەتبىق قىلىپ ئاجراتسىلا
بۇ ئۆزى ئالىم بولۇپ ئەلنىڭ سۆيەر دىلدارىدۇر
سەللىنى كەيسە يوغان قۇرئانغا قىلمسا ئەمەل
بۇئەرە پچە تەرەھمان ياكى ھاياسىز قارىدۇر
بەزى ئالىم مەن دىگەنلەر ئۆگۈنۈشنىڭ ئورنىغا
قايسى جايدا نەزرە بار دەپ ھەر قاچان تەييارىدۇر
ئاھ ئولەردىن ئىلگى ئالغان نەپسى شەيتانلەر ھامان
چوك تەمە خورلۇق بىلەن سەيتى كەبى سەييارىدۇر

بەزى ئشانلەرندە شەچەكمش خودانىڭ ئشقىدا
نانغائاشق ساقاكەززاپ ئوت ئوچون پەروانىدور

بەزىلەرئوزىنى موسولمان چاغلشپ دەۋا لىشپ
قىلمشى ئەمما ئونىڭ شەك شوبھسىزكوپپارىدور

بەزىلەر بولغاچقا قورئان بويرو قىدىن بىخەۋەر
فئىلدين يانماى هامان يورگەن يىرى مەيخانىدور

بەزى ئاسى گوناھكاربەندىنىڭ قىلمشلىرى
بىھشاپ بولغان ساما يولتوزلىرى نىڭ سانىدور

كىم خاتالقستن ئەگەرقول ئوزسلا ئوزول كىسل
ئەپوە قىلغاى هەق تائالا قەھرىدىن ئامانىدور

كىم ئەگەرتەوبە قىلىپ ئوتكوزمسە قايتا گونا
ئاھ نە سوھادەك ئاگا ئالاللائىگەم رەھمانىدور

هەق تائالانىڭ كالامى توگومەس بايلىق بولوپ
هەرسوزى بىرموجىزە بىرگوهەرى دىلدانە دور

بورملاش يا يوشوروش ياتاۋوتوش مومكىن ئەمەس
چونكى قىلسىغمايديغان هەق نىڭ هوكوم ئىلانىدور

دىندىكى مەزهەپ چىلىك قورئانغا موتلەق زىت بولوپ
بولوپتون ئسلامىيەتنى پارچىلاش قىگرا قىدور

ئەهلى ئسلام نىڭ يولى ئىككى ئەمەس بىردور پەقەت
نەچچە مەزهەپكە بولوش بوزماقچى توزگەن چارىدور

بىرلىشكە قىلدى دەۋەت ئۇل ھەدىيس قورئان ئوچۇق
قىلمىسا ھەركىم ئەمەل تەكرىيم ھامان دشوارىدۇر
ئويلىسا لىك بىرۋاغ چوڭقنى سوىند ۋروش مومكنى ئەمەس
گەرچە بىر بىرلەپ ئۇشاتساق ھەممىسى تارمارىدۇر
كىمكى بوئۇلچىق ساۋاقنى ئوزىگە دەسلىق قىلمىسا
ھەرقاچان مەغلوپ بولۇپ قىلغان بىكارىدۇر
ھەق سوزىنى ناسخومەنسوخ دىمەك توغرائەمەس
ھەممىسى كوچقائىگە ۋاقتى ۋەپەپتى باربدۇر
ئەھلى ئىسلام ئەجنەبىلە رئالدىمغا گول بولۇپ
پايدا قوغلاپ ئاقوۋەت تاپقانلرى زىيانىدۇر
بىلسىگىز قورئانغا زىت بولغان دىنى كىتاب
كون يوزىنى قاپلغان گويا كى چولك توزانىدۇر
چىن ھەقىقەت چىن ئادالەت مەركىزى ھەردائىما
ئۇشبو توزانلە رنى سوزوپ تاشلايدىغان بوراندۇر
بەزىلە رمازاماشايىخدىن تىلەيدۇ بەخىتنى
بىزگە بو موشرىك لىنك قازغان چوقۇرزىنداندۇر
بەزىلە رھايات مازادەپ ئەۋلىيا غاباش قويور
بو موھەم ئالدامچىلارنىڭ ئازدوروش ئامالدۇر
ئەۋلىيادەپ كشى يوق دىيشكە بولمايدۇ ولىكىن
چىن ھەقىقەت چىن ئادالەت دەل ئونىڭ روخسارىدۇر

كىم ھەققەت بايرىغىنى ماكسا تولۇپ سەپ ئالدىدا
ئەۋلىيادۇر نۇر ئادالەت تەختىنىڭ سۇلتانىدۇر
ئەۋلىيالىق شەرتىگە توغرا كېلۇر شۇندا ئاق كىشى
بەزى ئاشقىلەۋ ساراگىلەر پۇل ۋە مال مەستانىدۇر
نۇشبۇ يالغان ئەۋلىيالەرگە بازار يوقتۇر بۇگۈن
چۈنكى بۇ خەلقنىڭ يېڭى ئۇسكەن يورۇق دەۋرانىدۇر
بىز چوقۇنمايمىز ئەگەر بولغاندىمۇ راس ئەۋلىيا
ئەگىشىپ بىللە ماڭارمىز چۈنكى ئۇ ھەققانىدۇر
بىر خۇدادىن باشقا ھېچكىمدىن پاناكۈتمەك خاتا
بەندىدىن كۈتمەك مەدەت مۇشرىكلىكنىڭ ئەبالدۇر
بارچە ماختاش ماختىنىش بىلمەسلىكنىڭ پەقەت ئاللاغا خاس
ئەۋلىيادىن تىلىمەك ئەلھەمدۇنىڭ ئىنكارىدۇر
مەيلى قانداق ئەۋلىيالەر ئەنبىيالەر بولسىمۇ
قۇدرىتى يوق باشقۇرۇشقا تەڭرىنىڭ چاكارىدۇر
كىم ئەگەردە ئەۋلىيالىقنىڭ تونىغا يوگۇنۇپ
ئالدىسا ئۇز خەلقىنى ۋەيلۇن ئۇنىڭ ماكانىدۇر
نۇشبۇ ئۇت سىرتىدا قالماسنا توغرا ئەگەشكەن كىشى
تەگىلەكۈن ئەدلى ئادالەتنىڭ جازامەيدانىدۇر
بەزىلەر ئۇزىنى سەييد ئۇغلى دەپ ئالدايدۇ ۋوغو
بۇمۇ ھەم ئالدامچىلارنىڭ شۇ تۇزاق قاپقانىدۇر

بەزىلەنىڭ بوكەبى ئالدامچىلارنى ياقىلنى
ئوشتەكى تورغان دەرەخكە پالتونى چاپقاندۇر
كىمنە قىيدە ھەم ئىبادەت خىزمەتتە تۇز
ئاقسى كىم بولسا بولسۇن ئول سەيىد ئەۋلادىدۇر
جۈملىدىن ئاپپاق غوجا ئىشلىسەڭ ئالدامچىسى
بۇ ھەقىقەتتە ياۋۇز دۈشمەنلەرنىڭ ئىشانىدۇر
ئول ئوزىنى خۇشبۇراق بىرگۈل قىلىپ كورسەتسىمۇ
ئەسلى شۇمبۇي بولۇپ شەكلى ئۇنىڭ دەيھاندۇر
ئاھ ئۇنىڭ زۇلمەت تەنىدىن كۆڭلىمىزمە جەرۋەر بولۇپ
تايىۋەلەك ھازىر غۇنچە ھەسرەت ئەلەمدىن يارىدۇر
ئوشبۇ ئەھۋالنى چۈشەنمەستىن نادان خەلقىم بوگۈن
بەلكى ئاپپاقنى تاۋاپ ئەيلەپ ئەجەپ ئاۋارىدۇر
ھەم سەۋەپ قىل ھەم تەلەپ قىل قەستىنى ئاللادىن تىلە
ئىككىسى بىرلە ئىشلىمەكسە تەكەيە تەمەلك يارىدۇر
ئىشلىگىل ھەم تىلىگىل قورئان ئوقۇپ دۇرۇت ئوقۇپ
ئىشلىمەي قىلماق دۇئا كىملەر ئۈگە تەكەن چارىدۇر
ئول خۇدانىڭ ئەمرىنى ئوزئەينى ئىجرا قىلمساق
ئاقىۋەت موڭداق كىشىنىڭ ئورنى ئوت گۈلخاندۇر
بەلگۈلەيدۇ ئىككىدىن بىرنى ئوزەڭنىڭ قىلمىشى
چۈنكى بۇ ئالەم ئەزەلدىن ئىمتىھان مەيداندۇر

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ئۇيلمايدۇ ئوت سامان يىگەن ئىشەكتەك بەزىلەر
نەجىنە بىلەر نوختىسىغا باش تىقىپ ئاۋارىدۇر
كىمكى تەنقىدى قارات قوچ ئاچسا ئاغزىنى
خىل موخىل قالپاقوتە هەدىيە هەرقاچان تەييارىدۇر
بەزىلەرنىڭ ئاغزى هەرگىز ئوخشىمايدۇ دىلىغا
بوپە قەتلا ئىككى يوزلوك لالما ئىت ئەلپازىدۇر
بەزىلەردا ئىم كىمەنىڭ ئىككى لەپكە دەسسەگەي
خوددى بومودەل موناپىقنىڭ خۇيى ئەپئالىدۇر
مىڭ ئىشت مىليون ئىشت مىليارت ئىشت دەيمەن شوڭا
يوريگىم هەسرەت تىغىدىن پارە پارىدۇر
بەختى سىزلىك نىڭ ئاساسى يىلتىزىن قازسام بوگون
قايسى سەۋەپتىن بولغىنى ئەلگە ئوچوق ئاشكارىدۇر
ئويلسام بو ئاقىۋەتكە بىزنى دوچ قىلغان پەقەت
بەخت كارلىقمو ئەمەس مەهكومىيەت جەريانىدۇر
بو مىنىڭ تەهلىللىرىم بىرخىل تەۋەككول مو ئەمەس
چونكى تەستىق ئەيلىگەن ئول تەگرىنىڭ قورئانىدۇر
بو هەقىقەتنى چوشەنگەن هەم كوڭول بەرگەن كىشى
ئىككى ئالەم ئالدىدا بىر ئاق نىيەت مەردانىدۇر
قاي كىشىنىڭ يورىگى سوقسا هەقىقەت دەپ ئەگەر
ئاه ئونىڭ باش قوماندانى پەقەت ۋىژدانىدۇر

بۇ كۆڭۈلنىڭ سەھنىسىنى يورۇتۇپ تۇرغان پەقەت
خۇددى مىڭ ۋاتلىق چىراغدەك دىلدىكى ئىمانىدۇر
بەزىلەر مۇنداق يورۇقلۇقلارنى ئانچە خالىماس
قەلبى كورلار ھايۋان تەبىئەت كىمسەنىڭ ئەپئالىدۇر
قول ئۈزەيلى بىزگە سىڭگەن بارچە ناھەق ئىشلىدىن
ھەق تائالا ھەققە يول باشلايدىغانغا غەمخاردۇر
ئەسلى بىزنى تامام ھەق كالامىدىن مەھرۇم قىلىپ
بەزى يالغان پەتىۋا قىلغان بىلىمسىز قازىدۇر
دىنىدىكى ئۆلچەملىنى ھەم تاۋۇتۇپ ھەم كەملىتىپ
بۇرمىلاپ بۇزغان يەنە مەددا ۋوقۇر ئەندازىدۇر
ھەممە ئىشنىڭ لائىقىدا تون پىچىش بەك موھىم
ھەق كالامى بىز ئۈچۈن ئەڭ توغرا بىر ئەندازىدۇر
بىز شۇڭا قۇرئانغا ذىت بولغان توقۇلما سۆزلىنى
بىر قاتار ئىسلاھ قىلىش نىڭ نوقتىلىق بىر بازىدۇر
بەزىلەر ھەرخىل ئاساسسىز ئىشقا تاچىلىك تۇرار
چۈنكى كۆڭلى بىر قۇلۇپلاغلىق دەرۋازىدۇر
بەزى ئىلغار ئوي پىكىرلىك ئەھلى ئىسلاملەر ھامان
بۇ قۇلۇپلارنى ئېچىش نىڭ جەڭگىۋار سەردارىدۇر
ئەيسەمەن كەسكىن شۇڭا ھەر زامان ۋە ھەر ماكان
كىم كۆرەش قىلسا ئاڭا بەختى سائادەت يارىدۇر

ئۇيغۇر كىتاب تورى www.uyghurkitap.com

ھېچ سەۋەپ قىلماي تۇرۇپ بەختىڭ خوشىنى قوغلىساڭ
ئوتوتوق بەرمەيدىغان بىر خىل خىيال جانۋاردۇر
بەختى تەلەي مۇكۇرەشتىن قولىغا كەلگەي ھەرقاچان
قاتنىشىپ ئۆلسە شەھىد قالسا ئەگەردە غازىدۇر
كىمكى مۇنداق شانۇ شەرەپلىك يولنى تاللاپ ماڭسىلا
ئىككى ئالەمدە ئۇنىڭ كۆڭلى ھامان پاك تازىدۇر
بەزىلەر گويا گاچا ھەم گاس ھەم ئەما بولۇپ
ئۇ سىراتەل مۇستەقىمدەك توغرا يولدىن ئازىدۇر
شۇنچە داغدام يولنى ئاللا كۆرسىتىپ تۇرسا ئوچۇق
غەيرى يوللاردا مېڭىپ ئۆزىنىڭ گۆرىنى قازىدۇر
توغرا يولدىن قىلچىمۇ چەتنىمەي ماڭماق كېرەك
ياخشىلىق بىرلە يامانلىقنى پەرىشتە يازىدۇر
بەزىلەر ئالدايدۇ ئەللىنى ئەكسى سۆزلەرنى ياساپ
بۇ ياسالما سۆز پەقەت گىرىمچىنىڭ پەدازىدۇر
بەزىلەرنىڭ سۆزلىرى پاھ ئاڭلىماققا بىر ئەسەل
تەمنى كۆرسەڭ تېتىپ گويا كى ئاغۇلازىدۇر
تاشلىمايدۇ جانىبا قارنىشتىلار خۇشامەت كەسپىنى
بەرى بىر خۇلقى قاراڭ تەتەي خېنىمنىڭ نازىدۇر
قار بىلەن كۆمگەن تۈلكىنى يوشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس
ياپسىمۇ گۈل چەمبىرەك ئۇ بارىبىر جىنازىدۇر

بەزىلەر راس ئۇرۇنغا يالغاننى سوزلەپ جانباقار
بومنڭ تە سوبرلشم شوئككى توپ ئوبرازىدور
هەق بلەن ناهەقنى ئاجراتماق ئوچون وژدان كرەك
ئوشبو وژدان بويروغى ئەل بەختنڭ ئوستازىدور
كم ئەگەر پاك ساقلسا وژداننى ئيماننى
قلش زىمستان سچرە موكوڭلى باهارنڭ بازىدور

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

ئەقلى بارھەربىركىشى

ھەقنى دوس توتقاي جاھاندا ئەقلى بارھەربىركىشى
ھەق ئوچون قىلماق كورەش چىن ئەھلى ۋىژدان نىڭ ئىشى
ھەق بىلەن ناھەقنى ئاجراتماقتادا ئالىق كېرەك
كىم ئونى ئاجراتمىسا يوقدور ئونىڭ ئەقلى ھوشى
بىر مسال بار كى ھەقىقەت ئىگىلە ر سىنماس دىگەن
سوندۇر وشنى ئويلىغان ئەخمە قلىنىڭ ئوخلاپ چوشى
كىم ھەقىقەتنى ئوزىگە دەرىسلىك قىلمسا
كەتمىگەي ئونىڭ بېشىدىن ناھەقىقەتنىڭ موشى
ئاقۇەت موندا ق كىشى پوشمان ئوتىد اكوييد ۋربلەر
قوربلار ئوزىنىڭ يىغى بىرلە ھامان ئوزىنىڭ گوشى
كىمكى ياشلىق ئومرىنى ئوتكوزسە پوشمانسىز ئەگەر
جانچىقار ھالەتتە موھەمرا بولور كوڭول خوشى
سوكىتىپ تاشلەرقالور ئوسماكتىپ قاشلەرقالور
ياشقىمو بارد ور ئولوم بىركون توزيىدو تورموشى
شوسەۋەپلىك سەن ۋەقتنى خوددىگەۋەھەردەك تونو
سالمسون غەپلەتكە سىچ ئالتون بوشوكنىڭ تەۋرشى

سەيى قىلماق ئىجتىھات قىلماققا تەڭرىبىم بويرىدى
قىلمىساڭ بەلكى ئەمەل ھەققە بولۇرسەن زىت كىشى

چونكى بۇئالەم ئەزەلدىنلا سەوەپ سىنىڭ ئالىمى
ئۆرمە پىدىش ئاغزىمغا چوش دەپ ياتسا بولمايدۇ كىشى

ياشلىغىڭنى بىر مونۇتمو مەنىسىز ئۆتكۈزمىگىن
شۇنى چوڭقۇر ئويلىغىن مىڭ ياشقا كىرمەيدۇ كىشى

سەن وەتەن مىللەت ئۈچۈن جان كۆيدۈرۈپ ئال ياخشى نام
بۇجاھاندىن بىر كىتىپ ئىككىنجى كەلمەيدۇ كىشى

بۇجاھان ياخشى يامان نىڭ ئىمتىھان مەيەاندۇر
بەلگۈلەيدۇ ئىككىدىن بىرنى ئۆزە گىنىڭ قىلمىشى

كىم ئۇمۇر تارىخقا سالسا ئەگەر زەررە داغ
قانچە پۇشمان قىلسىمۇ كىنىگە يانمايدۇ ۋىشى

بىرماقال باركى چىشكىنىڭ بارىدا گوشىيە دىگەن
قايتا چىقمايدۇ چوشۇپكەتسە مەسالەن بىر چىشى

ئاقۇۋەت مىنگەن ياغاچ ئاتقا تامام شاھوگادا
بولمىدى ئاللە مەگە توگروك ئول سولايمانىدەك كىشى

توغولوش بىر كون ئولوش ھېچ تەۋرەمەس قانونىيەت
چارىسىز قىلدى سەپەرھە تاكى لوقماندەك كىشى

دەش مىنۇتلۇق نەپسى شەيتان كىنىگە كىرمە شوگا
سوپ سوزۇلۇك سودەك ئىقىپ ئۆت بولمىغىن كۆلىنىڭ لېشى

بولمىغىن ياشلىق باھارىڭدا ئېچىلغان ھە پېرەك
خوددى قارغايدەك ياشارغىن كۆكلىگىن يازۇ قىشى
سەن ئەگەر سالساڭ ئىمارەت ئۇلىنى مەھكەم ئىلىگىن
تەگلە بەشكوۋندىن كىسىن زەي تارتمىسۇن تامىڭ قىشى
باتۇرانە شېئىرلەرنى تولىغىن ھەر جايىدا سەن
ئارۇ ناموس مەرت يىگىتكە ئاقسابىر تامچە يىشى
ياخشى ئىشلەرگە ھامان قارىغىن موھەببەت كۆز بىلەن
بول يامان ئىشلەرگە ئوت ئاچماق ئۈچۈن چاقماق تېشى
سەن كىشلەرقە لىبنى دوختۇركەبى رىشگەڭدەن دەكور
ئالدىراپ بەرمە باھا پاقىراپ تۇرساتىشى
بارمۇ ۋىژدان بارمۇ ئىمان بارمۇ مەۋقە تەكشۈرۈپ
شەرتى توشقان دوسلىرىڭنىڭ بول ھەققى سىرداشى
سەن رەپىق بىرلە رەقىپنى ئايرامىڭ ۋاخ تۇزىلەن
تەگمىسۇن بىركۈن پىشانەڭگە تۇنىڭ مىننەت ئىيشى
بەدنىيەت مەلئۇنلەدىن قاچقىن يىراق مىڭگەزىرى
چۈنكى يوققاي مەينتى ھەتتاتگىپ كەتسە پىشى
سورتى ئادەم يىلانلەر تولغونۇپ قىلساخەرىس
قىلچە موقلما پسەن يوقتۇر ئۇنىڭ مىڭ بىرىشى
بىرنى بىردەيمز دىگەن ئەھلى خوتەن ئەجدادلىرى
چىن ھەقىقە تمو جاھاندا بىردۇرۇد يوق تەگدىشى

بوهه قيقه تكه يتشنى ئارزو ئارمان قلىپ
ئوچودو ئالەم ئاراپە رواز قلىپ بلسم قوشى
ئاقىوەت چىقىقاي ۋوجوتقا كوزلىگەن ھەققانيەت
قانچلىك كەڭ بولسىمو بوشوپە لەكنىك گەردشى
مەڭ ئوچون كوكرەك كىرىپ ئوتكەن ئىككەن سادىر بودام
بولدى قوربان ئوشبو يولدا شائىر قايىنام ئورگشى
ئام بونىڭدەك مىڭلىغان مىليونلىغانلار ئوتتىغو
بول شولەرنىڭ تائەزەلدىن تائەبەتلىك يولدشى
بوھەقىقەت بونە سەھەت بىركشىگە خاس ئەمەس
چىن ئەمەل قىلسون ئونىڭغا خاھى ئەركەلىك خاچشى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

ھەقنى سۆيگەن جانىمىز

ھەقنى سۆيگەن جانىمىز   ھەق بىر دىگەن ئىمانىمىز
ھەق سىنىڭ رازىلىغىڭدىن   قايتمىغاي ۋىژدانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

زىكرى يادۇر ھەق بىلەن بول   بولمىغايىل بىر نەپەس
ھەق ھەمىشە يارۇ ھەمدەم   دەپ تونۇش ئىرپانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ئۈستىگۈم سەن قايدا دەپ   جەۋلان قىلۇر ھەردەم يۈرەك
دىنى ھەق مىللەت ۋەتەندۇر   سۆيگۈمىز جانانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

ھەق ئەبەردى ئەلچىلەب   ھەق يولىنى كۆرسەتمەك ئۈچۈن
ھەممە دىنلەر ئىچرە ئەلا ھەق   دىنىمىز ئىسلامىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

مەرپەت يولى بىلەن   ھەقنى تونۇتماق ئىشىڭ شەرەپ
ھەق تائالانىڭ سۆزىدۇر   ھۆججەتۇ بۇرھانىمىز
پىدا بولسۇن جانىمىز

دىنى دۇنيا ئاخىرەت   بەختۇ سائادەت مەشئەلى
ئىلمى ھېكمەت مەنبەئى   قانۇنى ھەق قۇرئانىمىز

پيدا بولسون جانمز

ھەممە ئالەم سەروەرى بارچە پەيغەمبەرئە پزەلى

ئول موھەممەت موستەپا قەولى ھدايەت كاسمز

پيدا بولسون جانمز

ھەق تائالا نوسرەت بەرسن بولمانا ئومست ھچقاچان

ھەق ئەگەر قلسانە زەر شول دەولە توسولتانمز

پيدا بولسون جانمز

ھەقنى دەيمز ھەق ديگەن بز ھەق ئوچون مڭ جان پيدا

بوسرادە چوڭ ئاتوم قووەت قورال قالقانمز

پيدا بولسون جانمز

ئازتە مەس مز يالغوز ئەمەس بز بز بلەن سانسز مەلەك

مڭ وەلى يوز مڭ شەھتلەر يا ئى ئولماس جانمز

پيدا بولسون جانمز

ھەق دىگەن باشقا ديگل دوشمەنگە باش ئەگسە ك ھارام

ھەق ھەققەت يولمز ھەققانيەت ميزانمز

پيدا بولسون جانمز

ئەي ئەزيز مللەت وەتەن تە ولادى قوزغال ئويقودىن

ئاڭلا بوغالىپ زەپەر مارشىنى توركستانمز

پيدا بولسون جانمز

ئەدلى ئنساپ ئادەميەت ئالى ھممەت بورچمز

ھاديومە ھدى بولوپ ھەقنى سويەر ئنسانمز

پىدا بولسون جانىمىز

هه قغه هه ركىم بولساته سلىم   ئوچ ئىلىش بىزگه هارام

نه پسى شه يتان شومىلىغىدىن   ساقلىنىش بوچپا رىمىز

پىدا بولسون جانىمىز

هه قغه دوشمه نله شسه هه ركىم   تا ئه به ت واجىپ كوره ش

هه قگه كىم به رسه مه ده ت   هه قلىق ئاگا ئىهسانىمىز

پىدا بولسون جانىمىز

هه حمه مه زهه پىنى موهه حمه ت   مه زهه بىده جه مئىله

دىنى مه زهه پ ئىختىلاپىن   هه ل قىلىش ئىمكانىمىز

پىدا بولسون جانىمىز

كه تبه توللا قىبله مىزدور   مه ركه زى روهي زه مىن

ئىتتىهاد بول ئىبنى ئادهم   بو كى هه ق په رمانىمىز

پىدا بولسون جانىمىز

ئاى وه يولتوز بايرىغىمىز   كوكته په رواز ئه يلىسون

ئامه نه للائا لغاچا مىداش   ئه لك شه ره پلىك شه ئه نىمىز

پىدا بولسون جانىمىز

بىر موجاهىد مىلك بولوپ   ئون مىلك يه نه يوز مىلك بولوپ

هه ق شوناس ئه جدا تلىه ر   باسقان ئىزىدىن ماكىمىز

پىدا بولسون جانىمىز

گه ر يىقىلساك هور قوچا   قىغا يىقىلغا يسه ن دىگىل

گه ر ها يا تىمىز قالما غا ى   دىلله رده هىچ ئه رمانىمىز

ئالغاچامدا قورقما ھەرگز بولماغا پسل ئەی ژگت
بيسەتون قانلق جەسەت لەردور پولات قورغانمز
پدابولسون جانمز

ياشە ھەدمز ياكى غازى بزگە چوڭ شەنوشەرەب
ھەق تە ئالا ئالديدا ئوچەس پەگون ئونوانمز
پدابولسون جانمز

بولما ئەمدى كوپرى زولمەتكە ئەسر ھچ دەوريدە
بوسشارت چوڭ نجاتلق ئەك ئولوغ دەورانمز
پدا بولسون جانمز

ھەق تە ئالانوسرەتى بزلارگە ھەردەم ھەرنەپەس
شوبنە مزھەق دىن زەپەر تاپما قفاچك شمانمز
پدا بولسون جانمز

ئەی ئەلى بوغرا يگتلەر نلڭ ھدايەت سازى بول
ھەقنى ئيت ھەقنى ئوگەت ھەقدور يورەك جەولانمز
پدابولسون جانمز

مەرت يگتلەر برلشگلەر سەفنى موستەھكەم قلپ
مەرتنى مەيداندا سنار مەردانلك مەيدانمز
پدابولسون جانمز

تامام

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

مارش

تورولك توغرانمز   موقەددەس يورتمز
كولك ئاسمان   ئولوغ ھلال بايراغمز
ئاللاموھەممەت يولمز   قورئان خزمتمز ئسلام
يورتنك قولى بز
ھەي! ھەي! قوزغلالىلى ئەي موسولمانلەر دىنى
مللەت يولدا قايناي وىژدانلەر دىنى مللەت يولدا
قاينايدو قانلەر!
وەتەن ئەسكرى بز   پوت قوللارىمز
كوز دىماغمز   ھەر يرىمز ساغلام
دىنى مللەت ھايات   نوموس وىژدانمز
ھەي ھەي تورولك ئوغلى بز   ئانا يورتمز
شەرقى توركستاندور   تورولك ئوچاغمز
دىنى مز ئسلام ممز   ئولوغ سونجاغمز
دىنى مز قورئانمز   ئولوغ ئونوانمز
ھەي ھەي قوزغلالىلى ئەي موسولمانلەر دىنى مللەت
يولىدا قايناي وىژدانلەر دىنى مللەت يولدا قاينايدو
قانلەر!
كچەلەر كوندوزلەر   تاغ بلەن توزتاش

مىللەت يولىدا   كىشىلەر بىر باش
دوشمەنلەرگە سا   قلايمىز دىللدا ئىنتىقام
هەي هەي قوزغىلاڭلى ئەي موسۇلمانلار دىنى مىللەت يولىدا
قاينايى ۋىژدانلەر دىنى مىللەت يولىدا قاينايدۇ
قانلەر!

تامام

«ئوغلوم»

جاهان بازاريدا ئوغلوم سناقسز بر مۆئمنسان يوق
سناقدن ئۆتمه‌يين هه‌ركم به‌ختكه‌ ئاندا ئمكان يوق

ئه‌زه‌لدن شو ئوسول بويلاپ په‌له‌كنڭ چه‌رخي چۆرگۆلدى
جنيدن كه‌چمه‌يين ئه‌سلا وسال ئه‌يله‌رگه‌ جانان يوق

نه‌بي له‌ر ئه‌پزه‌لي ئه‌همه‌ت نجاتلقغه‌ سلسلبدور يول
بو يولدن چه‌تنسه‌ هه‌ركم ئۆنڭغا باغو ريزوان يوق

ساداقه‌ت به‌لويغي باغلاپ قلپ خه‌لققه‌ خزمه‌تني
كه‌چورسه‌ڭ ياش هاياتڭني سنكده‌ قلچه‌ ئه‌رمان يوق

بو يولغا چوڭ قه‌ده‌م سالدڭ ئراده‌ڭني بوشاشتورما
جاپاسز ئۆزلگه‌دن كه‌لگه‌ن جاهاندا ئلمو ئرپان يوق

1984- م

قەيەردىن خەتەر

ئۇيغۇر خەلقىنى باستى چوڭ غەپلەت
تەگرىم بەرسۇ كۆپ كەڭرو نىئمەت
چىقار بويەردە بىر يىگى سوئال
كەلدى قەيەردىن مەغرۇرلۇق ئەھۋال
تىل يورەك بىرەر بۇنىڭغا جاۋاپ
بولدۇق ھەممەمىز بىھاجەت ساۋاپ
ئۇنداق بولسا بىز سالايلى نەزەر
بەلكىم بىلورسىز قەيەردىن خەتەر
ئىچكىرلەپ كىرسەك ھەربىرسا ھەگە
سالساق بىر قولاق ئۇلار ئاھەگە
كۆچۈپتۇ قايان ئۇيغۇر سوھبىتى
كىم باغلانغان ئىچكى ئۇلپىتى
قىلساق تەپەككۇر ئەھۋال بىلىنەر
ئەقىل ئىشلەتسەك قىلارمىز ھەزەر
ئەۋۋەل سۆزلەيمەن ئالىم ھالىدىن
ئۇلار سۆزلىگەچ دىن ما قالىدىن
ئۇلاردا بولسا دىنغا قايغۇرۇش
چىقايتتى ئەلدە ماجرا ئۇرۇش

ئۇيغۇر كىتاب تورى يىغلتى
www.uyghurkitap.com

ئولار ئايرىلدى ئىككى تەرەپكە
ئوخشىدى گويا ئەجەم ئەرەپكە
بىرسى ئاتالدى جەدىت ۋەھھابى
بولغاچ ئولاردا رىغبەت ساھابى

بولار تورموشتا خىلى موتىدىل
قىلار تەگرىنى ھەر ئىشقا كېپىل
ئىبادەت بىلەن قىلماس تاپاۋەت
مېھنەت رىزىققە قىلار قانائەت

قىلچە قورقمايدو ھەيۋەت مازاردىن
قاچمايدو ھەمدە ئاۋات بازاردىن
ئەۋلات ئوقوتوش ئولار خىسلىتى
چىدايدو كەلسە ئونىڭ كولپىتى

قورئان ھەدىسنى قىلىدو رەھبەر
بولغاچ باشقىسى ئىسلامغا خەتەر
ئىستەيدو دائىم رەسول ئىشى ئىزى
سوزلەيدو ئەلگە "دىن" نىڭ يىلتىزى

موئمىنغە ئەسلا كوتەرمەيدو موش
زالىمنى كورسە كەلمەيدو ھەم بوش
"دىن" نى قوغداشتەك ئىسىل روھى بار
بو يولدا كەلگەن جاپاغا چىدار

مەڭگو قوغدايدو كتاب سوننەتنى
نشانى سوروش شربك بدئەتنى
بار دور ئولار دا قسمەنكە مچلك
توگە تسون بونى قلماي كە كچلك
سز موۋەھھد دەپ مەغرورلوق قلش
تەلەپتن تووەن مەجبورلوق سىز ش
لكن بو ئشلاريا تماس ئوسولغا
چوڭ داغ بولمغاچ شەرئ رە سولغا
شونداق ھەم بونى توزوتوش كرەك
نوسا رنرا ھەق غايە ھەم تلەك
برسى نڭ ئسمى بدئەت روھانى
روھقا يولونوش بولغاچ ئە رمانى
بولار كەلتورگەچ تەڭرگە شرك
ناتاشقا لايق ئسمنى موشرك
كورمەي تەڭردن ياخشى يامانى
بلدى قەبردن پايدا زيانى
برلگەچ ئولار رەيى ھاۋاغا
ئبادەت بلپ چوشتى ساماغا
قلساتلاۋەت راھەت تالدو
چقسا مەنسى غەۋغا سالدو

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

"دىن" نىڭ نامىدىن ئەجرى تىلەيدۇ
بۇ ھەقتە دايىم تىغنى بىلەيدۇ
ئۆلتۈرسا قوپسا پىرنى ئەسلەيدۇ
رولىنى بۇراشقا ھەر ۋاخ قەسلەيدۇ

بۇلارنىڭ سانى ئەچچە بارا ۋەر
لېكىن ئەھۋالى ئىنتايىن خەتەر
تۈنىڭ ئۈستىگە ئەخلاقى تۆۋەن
كۆرۈنمەكتە بۇ ھەر كىمگە روشەن

"دىن" نىڭ ئاپىتى چىقسا چوڭ دىندار
كەلسە چاپقۇنى بۇلار ئىسيانكار
نىمە ئۈچۈن مۆمىن بولماس ئىتتىپاق
قېرىنداشلىرىچە ياشىماس ئىناق

كىمكى كەلمىسە تەڭرى سۆزىگە
قارا چاپلىدى ئىسلام يۈزىگە
ھەر كىم خاتاغا بولسا سەۋەپكار
تەڭلە مەھشەردە بولۇر جاۋاپكار

بولۇپ تۇرۇغلۇق تەڭرىگە بەندە
ھەققانىيەتنى قىلدى دەپسەندە
دىنى مەزھەبى ھەمدە مىللىتى
بىر بولۇپ تۇرۇپ ئاشتى ئىللىتى

ئىلىم ئارقىلىق ئاڭلىق ئىشەنمەي
موجمەل قارىدى "دىن"نى چۈشەنمەي
شۇڭا ئەۋج ئالدى ئىغرا داۋەت
دىللەرنى ئوراپ ئالغاچ قاساۋەت
قىلسا مۇللىلار ئەگەر ئىنساپنى
ئويلايتتى ئەگلە بىرەر جاۋاپنى
ھەقىقە بويسۇنۇپ تاشلايتتى باتىل
ھەر ئىش ئۈستىدە سۆزلەيتتى ئادىل
قىلاتتى دىندا قۇرئاننى رەھبەر
تارقاتماس ئىدى يالغاندىن خەۋەر
شۆھرەت جوغلاشقا يۈرۈپ ئالىملەر
پىتنە مەركىزى بولغاچ زالىملەر
بىرلىككە بولدى ئەڭ چوڭ توسالغۇ
تەپرىق ئۇتىغا بولدى يېقىلغۇ
دېمەك ئالىملار پىتنە مەركىزى
باسقاچ ئام خەلق ئۇلارنىڭ ئىزى
ئەمدى سۆز ئاچاي تىجارەتچىدىن
ھەمدە بىناكار ئىمارەتچىدىن
بولارنىڭ كۆپى يەتتى مەخسەتكە
تولغاچ يۈرىگى دۇنيا دەپ دەرتكە

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

ئاشقاچ كونسېرى پول دە سمايسى
كوچتى شوھرەتكە ئولار غايسى
بايلىق توپلاشقا قىلغاچ كوپ ئەرمان
ھەرئىشتا قىلدى پولنى چولڭ ميزان
ھەقنى ئىزدەشكە پورسىتى يەتمەس
پولنى كوپ تېپىش ئالدىدىن كەتمەس
دەرۋەقە بايلىق بىر بولۇك نىمەت
ئادالەت بىلەن توپلاشقا روخسەت
ئەڭ چولڭ ئادالەت تەڭرىنى تونۇش
ھەربىر ئەمرىگە شەرتسىز بويسۇنۇش
پەيغەمبىرىمگە ئەگىشىش ئىزچىل
ئۇنىڭ يولىنى تۇتۇش جان بىدىل
دىنداش نەپسىنى ئوزىنىڭ بىلىپ
قىلىش تىجارەت ئىنساپقا كىلىپ
دوكاننى ئاچساق ساداقەت بىلەن
ئوتەر ئومرىمىز ئىبادەت بىلەن
ئەسلا قىلمايلى نامازنى قوربان
بۇئىش موتىمەن گەئىنتايىن زىيان
ئەمدى كىلەيلى دىخان ھالىغا
ئەزەر سالايلى "دىن" ئەھۋالىغا

ئۇلەرگە تەڭرىم رەھمەت ياغدۇردى
بىسمىنى بىر ئاز يىراق ئاغدۇردى
ھەقنىڭ ۋەدىسى باردۇر قۇرئاندا
ئاشارىنىمتىم تورسا ئىسماندا
كامىل مۆئمىنلەر قىلسا ئىتائەت
ئىشەنمىگەنلەر قىلدى جىنايەت
سانسىز دېخانلار نامازنى ساتتى
بامداتنى ئوقۇپ تۆرتنى يوقاتتى
مەسچىتتىن چىقىپ غەيۋەت باشلىدى
شوڭا كۆپ ياشلار ناماز تاشلىدى
ھاسىل سوز دېخان شۇكرى قىلمىدى
ئالتۇن پۇرسەتنىڭ قەدرىنى بىلمىدى
ئۆتمەكتە ئۆمرى ئۆيدە بازاردا
ئائەت قىلدۇق دەپ يوردى مازاردا
بورۇنقىدىن كۆپ ئۆزگەردى ھالى
ھەقنى ئىزدەشكە كۆپتۇر ئامالى
لەيكىن ئۇلاردا مەغرورلۇق بەك كۆپ
ئويون بارىيەرگە ماڭدى توپلۇشوپ
ئوغۇل قىزىنى " دىن "غا باشلىماي
قويدى مەيلىگە ئەيلەپ ئاشلىماي

دىنۇ مىللەت تىتىن قىلچە بىخەۋەر
يۇرسە ئەۋلادى سىزمىدى خەتەر
دىن دىگەن نىمە ئۇنى ئۆگەتمەي؟
كۆپرى شىرىكنى ئۆيىدىن تۆگەتمەي.
سالدى ئەۋلاتنى ئوقەت يولىغا
قىلدى قانائەت تاپقان پۇلىغا
غەزەپلەنمىدى بوپكە تىسەپاجىر
ھەتتا جىسىم تۇردى بولسا چىلك كاپىر
بولار ئۇزىنى مۇئمىن ئاتايدۇ
ئەرتە ئاخشامدا تەسۋى سانايدۇ
دوسلار ئىسلامنى قىلاي مەن بايان
ئاددى سۆزنى دەي بولسۇن ئىش ئايان
ئىسلامدا باردۇر بەش چۇك پىرىنسىپ
كىم ئىزدىمىسە بولماس دىن سىنىپ
بىرى ئىشەنمەك ئىسلامنى ھەق دەپ
خۇدا بىر ھەمدە رەسۇل بەرھەق دەپ
بىرى ھەر كۈندە بەش رەت نامازدۇر
بەش ۋەقت ئوقۇش بىزدە كۆپ ئازدۇر
بىرى مالىدىن بەرمەك زاكات
بەرمەسگەن بايلار تاپالماس نىجات

بىرسى تۇتماقلىق يىلدا رامىزان
بۇمۇ ئىسلامدا بىرچوڭ ئىمتىھان
كۆچى يەتكەنلەر قىلار ھەج تاۋاب
مەخسەتكە لايىق ئالارلەر ساۋاب
بۇنى چۈشەنمەي مەن مۆئمىن دېيىش
بولۇرگەندىنى پوشكال دەپ يېيىش
بولدى بۇ بىزدە ئىسلامنى تونۇش
بولدى تائەتسىز ھەققە قول سونۇش
چۈشتى نۇز ئارا ۋابا ئىپتىراق
قورئان ئاستىدا بولماي ئىتتىپاق
شوئىلاشقا بىزنى باستى پالاكەت
بەلكى كۈتمەكتە مودھىش ھالاكەت
بولارغە سەۋەپ شەيتان مولىلار
ھەققە بويسۇنماس جاھىل كاللىلار
ئەگەر ئىزدىسەك ئاقلىق ھىدايەت
بىرورتە گىرىمىزپەزلى ئىنايەت

www.uyghurkitap.com

ئومتنى ئوزمە

موسولمان دوستوم ئالغن قەلەمنى
يازغن بشڭغا كەلگەن ئەلەمنى
قالسون ئەولاتقا بزدن ئەسلمە
بلنسون دينغە بولغاچ چەكلمە

ئەجدات يازغاچقا كوپلەپ ئەسەرنى
تارخ هالدن تاپتوق خەوەرنى
ئوتموشكە قاراپ ئالايلى ساواق
واقت ئوتمسون بكارلاپ تاواق

ئوگەن ترشپ يزق رەقەمنى
تاشلا بلمسز دگەن لەقەمنى
بويوك بايلقتور ئلم مەرپەت
ئونڭسز ئەمەل گوتەن هەركەت

وەتنڭ ئوچون دايم ئجات قل
يوقتان ئللەتكە ئاگلق دقەت قل
بكار ئوتمسون بر منوت پورسەت
قلما هەرهالدا بوشلوققا روخسەت

ئابا ئە جدادىڭ يەتكەن شەرەپكە
تونۇتقان سىنى ئەجەم ئەرەپكە
چىققان پوشتىگىدىن شاھى ئادىللەر
دونيا غا مەشھۇرھىكىم ئاقىللەر
ئىلىم ھونەردە تاپقان سەن رىۋاج
شورە قىلىرىڭ قالغان ناىلاج
ئۆز ئىشلىرىڭغە بولۇپ خوجايىن
باسقان ئىكەنسەن ئالغا كۈن سايىن
كېيىنكى كۈنلەردە ئۆزگىرىپ ھالىڭ
ھەقتىن چەتنە پتوھەركەت ماقالىڭ
دىمەك شەيتانغا بولۇپسەن ئەسىر
يوقتۇروپ ئاپسەن يامانلىق تەسىر
شوڭا ئۈستىگىدىن بىسىپ پالاكەت
كۆتۈپ. تۇروپتۇ بەلكى ھال كەت
ئىنسانلەر ئارا بەكمۇ خارلاندىڭ
زۇلۇم دەستىدىن دايىم زارلاندىڭ
سەن تىلىگىن ئۈمۇدنى ئۆزمە
ئىبلىس لەر بىلەن ئىشتىياق تۈزمە
غەپلەت ئۇيقۇدىن ئاچقىن كۆزۈڭنى
تىرىش پاكلاشقا داغدىن يۈزۈڭنى

ئۇيغۇر كىتاب تورى بېكىتى
www.uyghurkitap.com

كەلگەى مورادنڭ باغلغاندا بەل
جانان ھەل بولماس تولمەى بەدەل
بولوپ قالغوسى قايتا گوللونوش
بولسا پوختراق نامىلار ھوللونوش
تاملار ھولسدن ئلم ئزدمەك
نوموس كورولسەن بلم سزدمەك
ئوگەنگوچلەر ئالغا باسدو
ناداننى شەيتان دارغا ئاسدو
مەخسەت ھاسلدور ئوگەنمەك بلەن
نادانلقنى تز توگەتمەك بلەن
سالساق نەزەرنى ئەتراپ جاھانغا
بلگەنلەر يەتتى كونكەن نشانغە
قلساق ھەممەمز ئلمنى قورال
كوتەر بزلەرنى پارلاق ئستقبال
دوسلوروم ماگايلى ئادالەت كوزلەپ
قوغدايلى ھەقنى ئەمەلدە سوزلەپ
بولايلى ھەممەمز بەشكە سادا قەت
يوقالسون مكرى تەپرلق ئاداوەت
تەگرگە قلايلى ھەقىقى قوللوق
ئەسلەيلى قودرەت كوزدە ئودوللوق

هه رئشتا قىلساق رىزا هه ق نىشان
بولارمىز قىلغوچى هه قىقى ئىهسان

كوپ يىللار يىدوك به رسه گه نده نى
چو قوندوق ئولوغلاپ ئاجزبه نده نى

كه لتور گه چ سوپه تده ته گرىگه شرىك
سلندوق چولڭ كىچك تاۋوتقا تىرىك

باسمايلى قايتا بوندا ق قه ده منى
قىلايلى بوهه قته ته وبه نه ده منى

قىلساق بىز ته وبه بولغوسى قوبول
ئالساجاى دىلله ردىن ته وهىد ده ك ئوسول

قىلساق قورئانغا راس سه مىمىيه ت
به رسه ك بوهه قته دايىم ئه همىيه ت

هه رئشتا قىلساق قورئاننى مىزان
ئورنشار شوندا دىلله رده ئىمان

بولغا ساتمساق بولوك ئايه تنى
هالال رىزقىغه قىلساق تاقه تنى

بولساق سه مىمى بولوك ره سولغا
پالتا سالمساق يىلتىز ئوسولغا

سالساق چولك قه ده م سوننه تنى بويلاپ
هه ق ره سول قالدورغان ته لىمنى ئويلاپ

www.uyghurkitap.com

قوللانساق دايىم ئۇنىڭ سوننتى
بولمىز ئۇندا سادىق ئۇممىتى

ئورغوسون قانڭ

كلسپدورنهى وهتهن بلسهڭ ئلم ئزدهورانڭ
تهلهپ قلغاچ سنگدىن تز چقشقا بهيگه مهيدانڭ
ئگلدى كوپ وهقت قهرىڭ جاهالهت تاغلرى باسقاچ
كوتهرباشكنى كوزئاچقن يتلدى تهنده دهرمانڭ
چوشوپتو ههمه بهسبهسته ئلم دهرياسغا سهكرهپ
بوغهڭ واسلهرگو ههرسوزسه قالور كوڭلوڭده ئهرمانڭ
ئلمسزلك ئويا چولدورقلالماس تهشنهنى سراپ
بوچولگه توكمه ين قان تهرتلمهس باغو بوستانڭ
ههقيقهت سرلرى روشهن ئچلغاى ئجتهات برله
قهدهم سالسون ئوگهنمهككه هايالسز قز وه ئوغلانڭ
پارابى ههم يوسوپ مههموت كتسپدورقالدوروپ توهپه
تولاردن باشقا كوپ چقتى بويولدا مهردو قوربانڭ
ترشكن ئخترا قلغن ئجات تولپارنى ههيده
سهپهرنڭ ئالدىدا يورگن يورهكته بولسا وثردانڭ
نادانلق قالپقن تاشلائلم نڭ كاندن دورقاز
يوزوڭدن داغبن سورمهككه تومورده ئورغوسون قانڭ

سەزمىدى

يۈز بېرىپ كەلگەن ئېغىر بوھراننى مىللەت سەزمىدى
يوقتۇرۇپ ئالغاچ تولا ئەپسانە ئىللەت سەزمىدى

ھەممىدە تۇرمۇش غېمى ئەل يۇرت دېمەيدۇ كۆپ كىشى
غايىسى راھەت كۆرۈش پاتقاچقا غەپلەت سەزمىدى

بىر بىرىن قىلسام بايان ھەر ساھەدە باردۇر ئەيىپ
ھەر تەرەپ ئۆزىنە پەسكە قىلغاچقا خىزمەت سەزمىدى

ئۆلىما ئەل رولچىسى بولغان تۇرۇپ نام ئىستىدى
ساقلىماي مەيدانىنى ئىستىدى شۆھرەت سەزمىدى

سودىگەر ئەھلى بازار ئىزدەپ ھەمىشە پايدىنى
چوڭ نىشان قىلغاچقا پۇل يۈزلىنىشە ئاپەت سەزمىدى

كادىرى چەككەچ پىراق توپلاپ دەرىجە ھەمدە ئاش
كەلسىمۇ مىللى بىسىم ياندۇردى ئىززەت سەزمىدى

ياشلىرى لايىق تېپىش رەسمىي لىشىشنى ئويلىغاچ
سالمىدى ئەل ھالىغا كۆز بىرلە دىققەت سەزمىدى

قىسقىسى ئۇيغۇر خەلىق غەپلەت كېسەلدە ئاغرىغاچ
چوڭ كىچىك ئۆزىنە پىسى چۈنچەك قىلدى رەھمەت سەزمىدى

ئەتىكى ئاق دومبىنى قولغا ئېلىشنىڭ ئورنىغا
ئۆپكىگە بولدى خۇشال ھەم بىلدى شەپقەت سەزمىدى

خازان گول

ئەی بولوك مللەت كەتكوز دوك دىققەت
كورسەتمەی هممە بولدوك گالغا قول

قلمسدىڭ غەيرەت سەندە يوق جورئەت
كوزلسدىڭ شوهرەت بولوپ ئاشق پول

تونوماي وە هدەت توتماين سونەت
چاپلشپ بد ئەت قورمدىڭ برهول

پاتمتىڭ سەن غەپلەت بولمسدىڭ ئوممەت
بلمسدىڭ پورسەت بولدى خازان گول

116

مللەت يولدا كسلسە برباش
دوشمەنلەرگە سا قلايمز دىلدا ئنتقام
هەی هەی قوزغلالى ئەی موسولمانلار دىنى مللەت يوليدا
قايناي وىژدانلار دىنى مللەت يوليدا قاينايدو
قانلار!

تامام

پارچىلار

ئەى كوڭۆل كە تكوزمگن بوشقا وەقتنى بىر مونوت
ئونتوماھەق ئەمرنى نەپسى ھاوانى تز ئونوت
تاھايات بولساڭ كورەش قلغن ھەمشە ھەق ئوچون
سال نەزەر ئەتراپقا سەن ئالغن ئلمنى كوز يوروت

بل ئومورقەدرنى سەن تنك پارلوتدن تز بورول
تاپسەن شوچاغدا نجات يولنى سەن ئودول
نەيسى نڭ پەرمانغا سونساڭ بويوننى سەن داوام
بولمغاى مەھشەر كونى ئەسلا سنڭ ئوزرەڭ قوبول

كم دەكم مۇئمن ئكەن لازم ھساپنى ئويلشى
ئالدىدا تورغان چوقوم ئالى نشاننى كوزلشى
توزو توش ئورنى بويەرتە گلا پوشايمان پايدىسز
ئاقمغاى گە پتانلسنڭ مەھشەردە ھەرخل جويلشى

ئاغزىدا قلغان ئكەن دەوا مسولمان مەنمودەپ
دىشمنز ھوكمى نمە بلمەككە قلسون چولڭ سەوەپ
ئمتھان قلماقچدور بزلەرنى تەڭرم ھەرزامان
قولچلق قلماى توروپ جەپپار دىمەگلك بەك ئەجەپ

بوئسلم مه يد اندا ئه لگه تونولدى كوپ كشى
به زىله ركوپ ئه سلنه رقلغاچ ئولارئه ل يورت ئشى
قاخشتپ ئوزخه لقنى سالغاچ زولومنى به زىله ر
به ردى نام مىلله ت ئاڭاشه يتان له ئينى نىڭ يولدشى

ئه ر ئايال ئالم تورولك دىهقان هونه روه نه سودىگه ر
سال قولاق ئايه ت هه دىس بولساك موسولمان سه ن ئه گه ر
هوجىتى ئسلامنى كم بلمه يد نكه ن مۆمن ئه مه س
چولڭ نشان بولسا غوايوق ته ڭرىدىن ره همه ت نه زه ر

ئوزولوپ قالسا ئوقوش كوڭلوم په رىشان بولغوده ك
"دين" ئوچون بولسا زىيان قه لبمگه هه سره ت تولغوده ك
گه رغه زه پ قىلسا بويولك ته ڭرىم ماكا مه هشه ركونى
چىقمىغاى هيچ بىركىشى هالىڭ نچوك ده پ سورغوده ك

مىهرىبان ته ڭرىم ماڭا سالغاچ وه ته ننىڭ ئشقىنى
كورونوپ قالما قتايات تورولك خه لقنىڭ ئوخلاشقىنى
ئه ل ئاراركورت بوزوپ مىلله ت بىشغاموش ئتىپ
يوقوتوپ وىژدان غورور ئه غيار بىله ن جوپلاشقىنى

ئۇيغۇر كىتاب تورى بېكىتى
www.uyghurkitap.com

يۇرت ئىچى سەھرا شەھەر رول تۇتسا قىغىنر بىر كىشى
بولمىغى مۇمكىن ئەمەس ئەلنىڭ تەرەققى "دىن" ئىشى
ئام خەلىق بولغاچ ۋاگون قايموقتى يىللار تەمتىرەپ
بىردۇ تاڭلا جاۋاپ باشلامچىلار ئۆز قىلمىشى

بەندىلەر ھاجەت تىلەپ پەريات قىلىشقا ئەرزىمەس
مەيلى ئۆكسۈم بولمىسۇن قورقاشقا ئەسلا ئەرزىمەس
توغرا يول كۆرسەتكۈچى پەيغەمبىرىم يولى تۇرۇپ
باشقىلار ئاچقان چىغىرغا ئەسلا مېڭىشقا ئەرزىمەس

يىغلىماي قانداق قىلاي باشتىن بۇ سەۋدا كەتمىسە
چىقىراي دەردىم دىسەم كۈچ ئىقتىدارىم يەتمىسە
چەكمە ھەسرەتنى ئىلىم زالىم ئۆگەي نىڭ دەستىدىن
يوق نىجات خورلۇق ئۈچۈن ئەل كۆچىنى كۆرسەتمىسە

مېھرىۋان ئۆستۈرگۈچى بولغاچقا سەن بۇزرۇك ئانا
يۈرىكىم سوقسا ساڭا تەگرىمگە ئېيتتىم كۆپ سانا
سەن ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئەلىك ئىشانىم ئاڭلىغىن
سىنى دەپ كەلسە بولۇر زىندان ماڭا مېھمان خانا

ئەمدى مەن قانداق قىلاي خەلقىم شېرىككە قانمىسا
رەھبەرنى خادىملىرى ئەسلا ھارامدىن يانمىسا
پادشاھ بەرمەس ھوقوق ئەسلا بىراۋنى ئۇستۇرۇپ
مىللىتى ھەم دىنىگە ھېچ ئىككىلەنمەي يانمىسا

قوغدىماي دىنىمنى مەن جان ساقلىدىم خوش بىلەن
تېگىشىپ مىللەتنى مەن ھورمەت ۋە ھەم ئاش گوش بىلەن
توقۇنۇم قىلسا ئۇمەت ھەر دەم قىلاردەپ ياخشىلىق
بىرىمەن قىلماي نوموس جاۋاپ ھاقارەت موش بىلەن

خەلقىمىز تەۋھىد بىلەن باتىل شېرىك پەرق ئەتمىدى
بولۇنۇپ يولغا تولۇق يارە دەم ۋاپا كورسەتمىدى
ئايرىماي كوپرى ئىيمان كاپىر موسۇلمان پەرقىنى
كوردى ياخشى ھەم يامان ئويلاشقا ئەقلى يەتمىدى

كەلدى كوپ يىللار ماڭا خارلىق بولتون ئىنسان ئارا
موستەبىت قىلدى بالا باستى بەدەننى چولغا يارا
شوم ئورۇغ چوشكەچ ئويۇم بولدى ئاسارەت ئوردىسى
قوغلىماق بولدى قىيىن ئويدىن ئاداۋەت ماجرا

جەمىيەت ئەھۋالىنى سۆزلەي سىلىڭ ئاڭلىق قۇلاق
بولماڭىز قارغۇغا چا ھەق ئىزدىمەس ئاقساق چولاق
ئويغۇنۇڭ ئىشقا سىلىڭ بارلىق ئەقلىنى ھەق ئۈچۈن
چوڭ قەدەم سالغان كىشى قازغاي چوقۇم بىر مول بولاق

ئويغۇرۇمنىڭ خىسلىتى ھەق بىرلە باتىل تەڭ تونۇش
ھەق رەسۇل دىن تەڭلىسە ئالماي يىشانغا قول سۇنۇش
چوڭ كىچىك ئىزدەپ داۋام يۆتكەپ پۇتىنى چىگرىدىن
ساقلىماي مەيدانىنى ھەم يۆتكىلىپ شاخقا قونۇش

بول ئىناق تۇققانلىرىم ئىسلامى ھۆججەت ئاستىدا
گۆھەرى مەياپ ياتۇر بىرلىك ۋە قۇدرەت ئاستىدا
بىر نىيەت مەخسەت بىلەن ماڭماي بولۇنگەن ھەممە قەۋم
ئۆتتىدۇ ئۆمرى داۋام قۇللۇق ۋە زۇلمەت ئاستىدا

يۆتكىلىپ كەتسەم ئەگەر خىزمەتكە تەسىرى يەتكۈدەك
قىز ئوغۇل گۈل غۇنچىلە رەھبەريانغا تارقاپ كەتكۈدەك
بىر كىشى تاپماق كېرەك تۇتماقتا رولنى بىلى چىڭ
خىزمىتىم ھەم سۆزى" دىن "خەلقىم قانائەت ئەتكۈدەك

تەڭرىنىڭ ھەق ئەلچىسى كورسەلەڭ گوناھىنى توس دىسە
توسمايىن قانداق قىلاي كوندوزدە مۇسلىم ئاش دىسە
قول بولوپ ئوزنە پىسكە رامزاننى توتماي خارىستىپ
نە قىلاي بومۇسلىم ئىسلامنى دىلىدىن ھەيدىسە

ئوگونوش پەكمو زور روزىنى تولوق يوروتقودەك
باغلىنىپ قالماق گوناھ پول مالغىلا بورونقىدەك
ئوزدىمەي ھەق ئەمرىنى دىققەتتىنى بەرسەك نەپسى چوڭ
قودرىتى بار تەڭرىنىڭ ئوز ھوكمىنى توتوقتىدەك

دىنىمىز ئەركاندىن بوپ تورسىمو روزە زاكات
بەرمىدى كوپلەر بونى ئالماي قولاققا پەند نەسىھات
ئوزدىمەي ئىمان ناماز ئالتون ئومورنى سەرپ ئىتىپ
ھەج تاۋاپ قىلسام دىگەن سوزلەر خاتا دورھەم ئويات

ئەي ئانا چولڭ ئىسمتىھان كەلدى بىشىمغا يوزلونوپ
قايغوروش پەيتلىڭ سىنىڭ پورسەتنى بەرمەي روھلىنىپ
چىكىدى بوينوڭدىكى قوللوق ئاسارەت زەنجىرى
چولڭ پىلان پايدى قانات بايلىق ھوقوق كوزلونوپ

چوڭ زىيان كەلگەي ھامان بۇلغۇنچىلىقتىن ئاقىۋەت

تاشلىساق بىرلىكنى بىز ئالساق تەپەررۇق ئارىيەت

تۈزۈلۈپ كەتسەك ئەگەر تەڭرىم گۈنانى كۆچۈرەر

ھەم بېرەر رەھمەت قىلىپ ھۆرلۈكنى دۇنيا ئاخىرەت

(تامام)

بورچوم

توركستاندا بولبوللارنىڭ تىلى كسىلگەن
شو بولبوللار تىلى بولوپ سايرىماق بورچوم
توركستاندا شوڭقارلارنىڭ كوزى ئويولغان
شو شوڭقارلار كوزى بولوپ قارىماق بورچوم

ئستگى بىلەن ئاينى ياپماق بولماق تا دوشمەن
شو دوشمەنلەرنە يرىكنى پاش قىلىش بورچوم
ئەولادىمنىڭ يورىكگە قولللوق تامغوسى
ئورغان ياۋنىڭ كوزىنى قانلىق ياش قىلىش بورچوم

ئاي يولتوزلوق توغ يولىدا ئولدى مليونلار
شولارلشويىدە ئوز توغومنى سويىمە كلىك بورچوم
چولدە باتورقە برسىز دور يورىگدە سوزى
شو شەھدلار يوروك سوزىنى سويلىمەك بورچوم

زەينەپ ئالتون د

"ئەی موسولمانلەر شەرمەندلەری"

ئەی موسولمانلەر شەرمەندلەری
دین ئوچون قیلیلی خزمەتلەری
بو یولەندە دینمز کاپرلەرگە خار
ئەیلی بەرمەی قیلیلی هممەتلەری
قیلیلی هەق یولدا جانمز پیدا
قلمسون ئول خودا ئماندین جودا

هەق تەئالانڭ قوللغدا بول
رەسولمزنڭ یوللریدا بول
قاچانغچە بولمز کاپرلەرگە قول
موسولمان بولساڭ جەڭگە تەیار بول
قیلیلی هەق یولدا جانمز پیدا
قلمسون ئول خودا ئماندین جودا

فەقتولودەپ کەلدی پەرمان
جهاد ئەیلەیلی تەندە بولسا جان
قالمسون دللەردە هیچ بیرئەرمان
کاپرلەرنڭ کوزلریدین ئاقتورایلی قان

قىلىلى ھەق يولىدا اجانىمىز پىدا
قىلمىسون ئول خودا ئىماندىن جودا

ھەربىر پەيغەمبەردىن بىر ھونەر ياد
بىزنىڭ پەيغەمبەرىمىزنىڭ ھونەرى جىھاد
جىھاد ئەيلەمەكتور زادولمە شاد
جىھاد ئەيلەيلى خەيرول ئىسباد
قىلىلى ھەق يولىدا اجانىمىز پىدا
قىلمىسون ئول خودا ئىماندىن جودا

تامام

www.uyghurkitap.com